

BULETINUL AGRICOL

AL CAMEREI DE AGRICULTURĂ A JUDEȚULUI ARAD

STRADA GH. POPA No. 4.

Apare la 1 și 15 a lunel.

Redacția și Administrația:
Arad, Str. Gh. Popa No. 4.
Palatul Dărmărilor

Redactor responsabil:
Ing. Agr. Insp. NICOLAE POPESCU
Secretarul Camerei de Agricultură

Abonamente:
Pentru județul Arad pe un an Lei 50.—
Pentru alte județe pe un an.. „ 200.—

CUPRINSUL:

	Pag.		Pag.
1. Cetiți Buletinul Camerei	1	9. Alimentarea porcelor sugaci.	14
2. Cursul din Sănnicolaul Mic.	2	11. Ingrijirea unghiilor la vite cornute.	14
3. Culesul și pregătirea nucilor pentru vânzare.	3	10. Creșterea mănșilor.	16
4. Procurarea semințelor de primăvară.	6	12. Procurarea reproducătorilor masculi.	18
5. Culturi comparative cu diferite soiuri de porumb.	7	13. Regulamentul legii pentru reglementarea plantațiilor de vii.	19
6. Ce plante de nutreț să cultivăm.	9	14. Regulamentul legii pentru oprirea plantării viilor cu hibrizi.	22
7. Chinda (jirul) ca nutreț în creștere porcilor	11		
8. Ce tebutle să se facă iarna în pomicultură	12		

CETIȚI BULETINUL CAMEREI.

Camera de agricultură scoate buletinul ei în 3000 exemplare. care le trimite în mod gratuit la adresele: Membrilor Camerei, Prefectura Județului, Serviciului agricol județean cu toate regiunile sale, Preturile de plasă, Serviciile Med. Vet. de plasă, Protopopiatelor, Primarilor comunali ca președinți ai Comitetelor agricole locale, Președinți ai Composesoratelor urbariale și ai Asociațiilor de pășuni, Caselor Culturale, Școlilor primare de Stat, cursiștilor cari au participat la vre-un curs aranjat de Camera în sezonul de iarnă, agricultorilor din județ cari au legătură directă cu Camera prin faptul că s'au angajat a îniiința și esecuta pe pământul lor câmpuri de încercare demonstrative și comparative etc. și în fine se mai tri-

mite la adresa alor 720 săteni din întreg județul din cari o parte s'au angajat față de Camera ca informatori agricol, susținători de stațiuni meteorologice, stațiuni avicole de înmulțire, stupari de frunte, pomicultori, etc. etc.

Scopul Camerei este ca conținutul buletinului nostru să fie făcut cunoscut în cerc cât de mare a populației dela țară și pentru ca această năzuință, ce o depunem în interesul agriculturii, să ne succedă pe deplin, rugăm pe toți adresații de sus ca fiecare număr ce primesc, după ce-l vor ceti, să-l predea și cunoscuților lor, pentru ca și aceia să se poată împărtăși de povețele de specialitate, ce Camera, prin biroul și specialiștii ei dă lumii dela țară, fie acelea în ori care ramură a gospodăriilor plugărești.

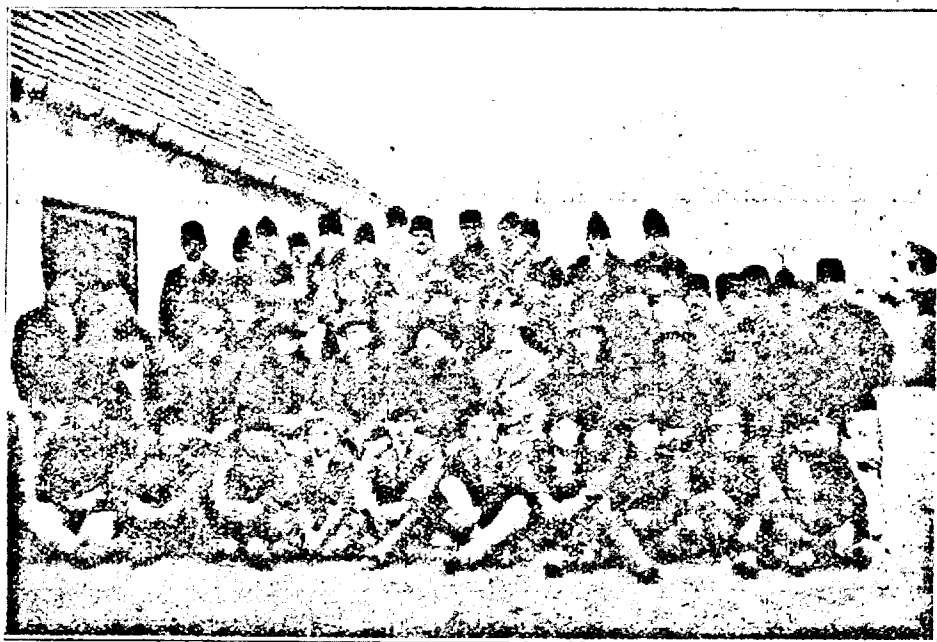
Diracțiunea.

Cursul din Sânnicolaul-Mic.

Ca încheierea activității ei multilaterale relativ la popularizarea cunoștințelor de specialitate, Camera de Agricultură a Județului Arad în zilele de 19—23 Dec. 1932, a ținut ultimul curs săptămânal al anului trecut, în frunța comună Sânnicolaul-Mic. Timp de o săptămână o pleiadă de specialiști au explicat plugarilor dornici de a învăța lucruri folositoare pentru cultura pământului, creșterea animalelor, combaterea bolilor, pomicultură, cartea fundamentală, socoteli agricole, etc.

Mulțumită muncii depusă de către dl N. Adam membru al Camerei de Agricultură, dl N. Glovak notar comunal, și dnii A. Budea și Gh. Putin învățători — la curs au participat

Nu e permis să uităm nici o clipă că în zilele de astăzi viața e grea. Pârâie, trosnește, prăbușirea generală ne amenință. S'a terminat cu viața ușoară, fără grijă cum era înainte de războiul mondial. Azi viața preinde (ne impune) eforturi permanente și muncă de specialitate. Este deobște cunoscut că popoarele lumii întregi slau în lupta economică. Oare nu va rămâne îndărăt acela, care întrebuințează unelte din secole trecute față de cele mai noi, creații ale tehnicii moderne? Plugarul neînvățat și inapoiat este asemănător omului, care cu carul de boi s'a luat la întrecere cu trenul express sau cu mașina de sburat. Astăzi pe fiecare teren în fiecare ramură de ocupație, dar mai ales în

Conferențiarii și ascultătorii cursului agricol din Sânnicolaul-Mic.

30 plugari cari au primit certificat câteva broșuri agricole și vor primi gratuit pe anul 1933, Buletinul Camerei și un pom fructifer ce se va sădi primăvara la serbarea de câmp.

Cu bucurie am constatat că cursiiștii au urmat sârguincioși și cu atenție toate conferințele dând dovadă că în situația economică de astăzi trebuie să învățăm, să lucrăm pământul mai bine ca în trecut, ca să scoatem un venit din exploatarea agricolă.

agricultură, avem nevoie de cunoștințe sigure și temeinice, cu ajutorul cărora în orice situație ne vom putea acomoda împrejurărilor, dacă vrem să trăim și mai departe.

Cine nu vrea să învețe, nu vrea să audă glasul timpului și îi pare rău să jertfească să speseze pentru a-și însuși cunoștințele speciale agricole, să nu se mire, să nu fie nemulțumit cu soarta sa, ci să poarte cu răbdare și re-

semnare crucea, pe care și-a pus-o pe umer. prin îndărălnicie, sgârcenie și prin indiferența sa.

Cine nu poate sau nu vrea să priceapă adevăratul înțeles al zicătoarei: „Ajută-te și

Dumnezeu te va ajuta” acela să [nu învino-
vățească pentru sărăcie, suferință, nereușită și
peire nici guvernul, nici pe altcineva ci numai
singur pe el însuși.

Culesul și pregătirea nucilor pentru vânzare.

În articolul prezent deși nu e sezonul lor vom scrie despre nuci, fiind unul dintre produsele agricultorului, despre care se vorbește mai mult astăzi și, pentru care cumpărătorii plătesc prețurile cele mai bune.

Nucile sunt fructele cari se culeg din pomul care după puțină îngrijire ce o cere dă cea mai bună răsplată agricultorului.

Regiunea noastră este destul de bogată în acest produs de valoare. Ca producătorii să știe cum trebuiesc îngrijite nucile înainte de vânzare pentru ca să obțină preț bun pe marfa ce o prezintă neguțătorului, publicăm mai jos câteva sfaturi practice ușor de urmat de fiecare cultivator fără multă cheltuială, pe care rugăm a le citi cu atenție.

Culesul nucilor. Timpul culesului are loc între jumătatea lui Septembrie și sfârșitul lui

parte. Nucile cari rămân, începeți să le culegeți zilnic sau chiar și de două ori pe zi și cât se poate în tot timpul coacerii. Culoarea frumoasă, deschisă a nucilor, trebuie păstrată, căci o perd repede dacă stau pe pământ umed și erbos. În plantațiunile de nuci bine îngrijite, mulți producători prășesc pământul pentru a-l ține într-o stare afânată și pentru a distruge buruienile.

Terminați culesul nucilor printr-o scuturare cu o prăjină (rudă) subțire care se îndoaie și întrebuițați-o cu mare băgare de seamă pentru a nu vătăma ramurile.

Cum se face înlăturarea învelișului verde. Cu începerea recoltării nucilor, trebuie făcută și înlăturarea de pe coajă a învelișului verde, când acesta a rămas lipit adecă să se despartă nuca de coaja cea verde.

Scuturatul și culesul nucilor.

Octombrie, după varietăți (soiuri) și după regiunile unde se produc.

Socotiți nucile coapte atunci când învelișul verde se crapă, se înegrește, se desface de coajă și când fructele încep să cadă singure.

Cele dintâi nuci căzute sunt mai întotdeauna vermănoase. Pe acestea puneți-le de o

De cele mai multe ori acest înveliș se desface singur, mai ales când nucile n'au stat în ploi. În regiunile umede, se întâmplă ca negreala din coaja verde să treacă în nucă la sămbure. În regiunile calde și secetoase, învelișul se întărește și se lipește de coajă.

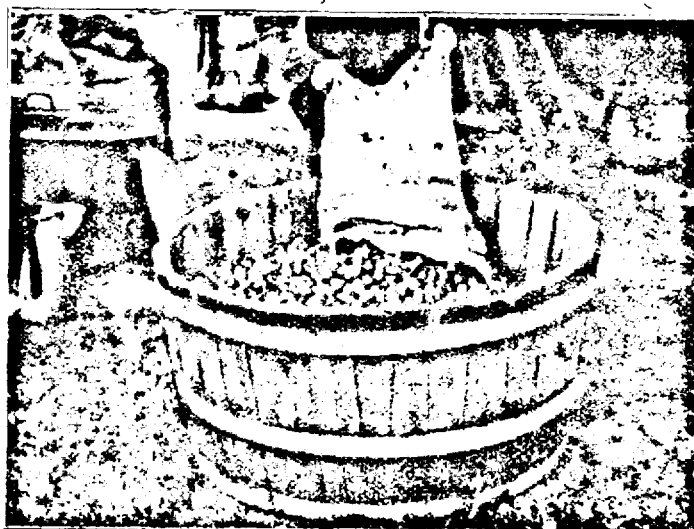
Pentru a înlesni deslipirea învelișului pu-

neți nucile în grămadă sub nuc și acoperiți-le cu frunze astfel se va ajunge la o fermentație (despoire) împreună cu căldură. După câteva zile veți putea face deslipirea cu ușurință.

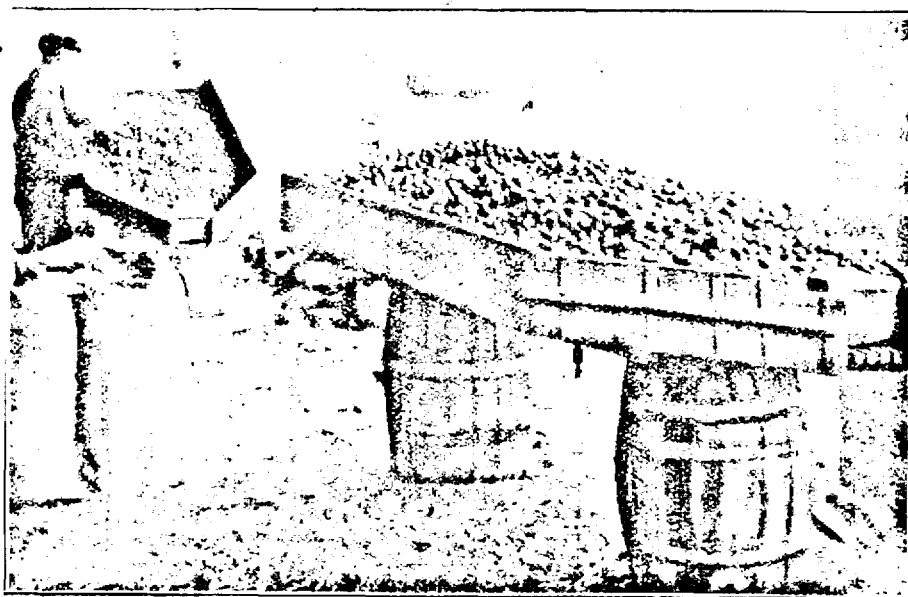
Spălatul nucilor. Invelișul verde odată înălțat, puneți nucile într'un vas (hărdău) larg și adânc pe care-l veți umplea cu apă. Invârțiți apoi nucile cu ajutorul unei mături sau a unei greble de lemn pentru a deslipi de pe

catul. După spălat scoateți nucile și răsturnați-le pe o masă mare cu gratii (ciur) pentru a înlesni scurgerea apei, — faceți cu aceasta ocaziune și prima alegere și înlăturați fructele rele.

În regiunile de mare producție spălatul și scurgerea apei sunt făcute pe cale mecanică (cu mașinării) într'un spălător cilindric (rotund) care are în interior lopăți puse în mișcare de un motor electric.

Spălarea nucilor.

Scurgerea apei după spălat.

coajă ultimele firicele a-le învelișului și pământul care a putut să se lipsească atunci când fructele au căzut pe un pământ umed. Reînoiți apa când s'a murdărit și continuați curățirea lor cu mătura. Lucrați repede căci o ținere prelungită a nucilor în apă poate să strice miezul și în tot cazul să îngreuneze us-

Înălțitul nucilor. De îndată ce nucile sunt scurse de apă începeți înălțirea lor. Metoda (mijlocul) cea mai obișnuită în acest scop este aceea a afumării cu pucioasă. Dacă cantitatea nucilor este însemnată puneți nucile în saci și așezați-le în formă de cerc într'un șopron împrejurul unei vas cu jar unde veți a-

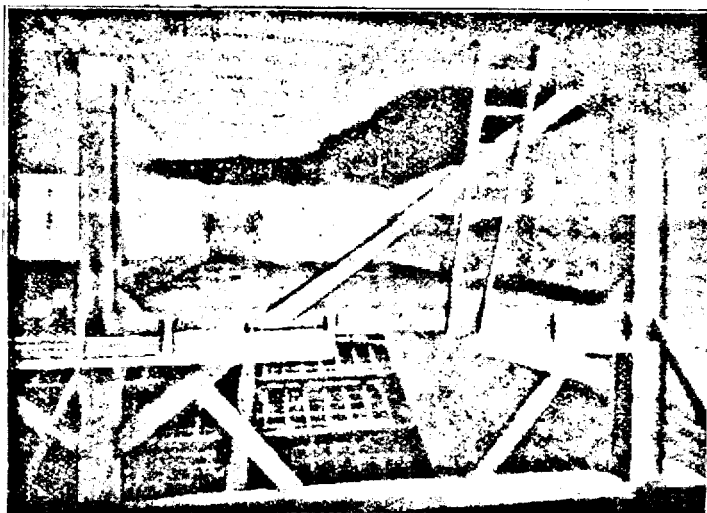
prinde pucioasă acoperind imediat totul cu un țol. Dacă cantitatea de nuci nu este prea mare întrebuințați mese alcătuite dintr'o gratie (ciur) care are înălțimea de 75 cm. și sub care Veți arde pucioasă, după ce ați acoperit cu o pânză impermeabilă ajungând până la pământ. 12 ore de tratament este în general de ajuns, iar pentru 5 Hl. de nuci trebuiesc 12 kgr. de pucioasă.

Printre celelalte mijloace întrebuințate trebuiesc amintite cele cu bază de clorură de var și cari au puțină de a da coajei culoarea dorită după scaldă de 10—15 minute. O rețetă întrebuințată este următoarea: apă 1.700 lt clorură de var 100 kgr. carbonat de sodiu 42 kgr. Această soluțiune trebuie întrebuințată 48 ore după pregătirea ei.

Uscatul nucilor. Uscarea nucilor este absolut trebuincioasă pentru buna păstrare a nucilor, fără aceasta pregătire într'adevăr ele

pentru a reduce la 30 sau 35 kgr. cele 50 de kgr. de nuci puse la uscat. Nucile uscate în-deajuns sunt de culoare deschisă, ușoare și dau ciocnirii un sunet caracteristic.

Alegerea. Uscatul terminat, apucați-vă de alegerea nucilor dacă nu ați făcut-o înaintea înălbirei. Înălțurați toate nucile vermănoase a căror punct central (buric) este străpuns de o gaură. Indepărtați de asemenea și nucile goale de aceeași înfățișare ca și nucile pline

Interiorul unui stabiliment pentru uscarea nucilor.

mucezesc ajung gălbue și negricioase, pe urmă capătă un gust amar.

Pentru cantitățile mici faceți uscatul la soare, întinzând nucile pe o pânză. Preferați însă acestui fel de a le usca uscatul la umbră pe timp uscat cu toate că se face mai încet.

Pentru cantitățile însemnate se cere uscatul prin vânturare. Folosiți-vă de această lucrare întinzând nucile pe lese aranjate în etaje sub un sopron deschis pe trei părți; aceste straturi de nuci nu trebuie să depășească grosimea de 10 cm. La început este bine de a le întoarce de pe o parte pe alta cu o lopată de 2 sau 3 ori pe zi, pe urmă odată pe zi și în sfârșit tot la 2—3 zile. Socotiți 20—30 zile pentru a dobândi o uscare potrivită adevărat

Alegerea nucilor cu mâna.

și sănătoase, însă de o greutate cu mult mai mică. Puteți să faceți această lucrare cu ajutorul mașinelor prin aspiratoare sau ventilatoare-trieure.

Construcția unui astfel de ventilator-trieur este bazată pe aceleași principii ca și trieurile. În Statele Unite înălțurarea nucilor se face lăsând să înainteze nucile pe o pânză fără sfârșit deasupra căruia se află un aspirator (atrăgător) destul de puternic pentru a ridica nucile ușoare.

Pentru a vinde nucile în mai bune condițiuni, oferiți-le nu numai curate, sănătoase și frumoase la înfățișare dar și clasate (alese) cu îngrijire după mărime.

Veți obține acest rezultat printr'un instrument numit calibru. Unul dintre cele mai interesante constă dintr'un cilindru din fier, găurit, a cărui găuri au un diametru (lărgime) crescând de la intrare până la ieșire. Sub acest cilindru așezat aproape orizontal se află un vas cu despărțituri cari primește diferitele categorii de nuci după mărime pe măsură ce ele cad din găurile cilindrului pus în funcțiune prin mișcare rotativă (întorcătoare). În celace pri-

vește mărimea sunt mai multe modele dela aparatul pe care micul producător îl poate întrebuința el însuși până la aparatul care poate mulțumi cerințele unei fabrici uscând în 24 de ore până la 400 saci de nuci.

Pe scurt, nucile ca și celelalte fructe trebuie să îndeplinească cerințele riguroase pentru a asigura o vânzare bună. 1. Trebuie alese după calitate și după mărime cu semne (etichete) deslușite arătând diferitele calități, 2. Prezentate în împachetări bune putând să pună marfa în valoare, 3. Expediate în timp favorabil pentru vânzare, 4. Înființarea de mărci comerciale îngăduind cumpărătorului de a cumpăra cu încredere.

Inmuiatul nucilor.

Deosebit de spălat, această lucrare constă în a lăsa nucile uscate să stea în apă câteva zile cu scopul de a le da înfățișarea nucilor de curând culese. Durata acestui înmuiat schimbătoare după starea de uscăciune a nucilor și gradul de frăgezime pe care vrem să-l obținem. Are o medie de 4 zile. În timpul scufundării în apă introducerea apei în coajă se face prin zona de legături dintre cele două jumătăți de coajă, ea pătrunde în organele interioare și se înfiltrează (pătrunde) prin pieleaș, pricinuind umflarea sâmburelui, care își recapătă astfel mărimea și înfățișarea pierdută prin uscare.

Inmuiatul nucilor nu rămâne însă de multe ori fără urmări grele. În primul rând dacă durata înmuiatului este prea prelungită sau dacă uscarea din nou a nucilor n'a fost îndeajuns, poate să rămână în coajă umezeală și să pricinuiască infecțiuni (molipsiri) mai ales dezvoltarea mușcăturilor înăuntru. Inmuiatul mai totdeauna lasă urme înăuntrul coajei cât timp nucile sunt pătrunse de apă. Când înmuiatul este peste măsură el pricinuește câte odată începuturi de încolțire.

Pe de altă parte, pentru vânzătorii necinstiți, înmuiatul devine un mijloc de înșelătorie dând nucile sub numele de alt soi și cu altă greutate. De altcun contra întrebuințării metodei în acest fel serviciul fraudelor obligă expeditorii la însemnarea înmuiatului prin etichete (bilețele) puse pe saci, ori care altă marfă, care nu are aci însemnare este socotită ca de curând culeasă deci fragedă din natură.

Dacă dimpotrivă este vorba de un înmuiat făcut în bune condițiuni, iar vânzarea fructelor făcută nu după greutate ci în pachete de expediție (trimitere) și când înmuiatul este

indicat (însemnat pe etichetă) această metodă poate fi întrebuințată.

Piața engleză mai ales cere după cât se pare, această calitate de nuci timp de șase luni pe an. În timpul sezonului de recoltare ea primește din Europa nuci fragede în afară de sezon însă nuci înmuiate.

Din La Vie à la Campagne. de O. P.

Procurarea semințelor de primăvară

Către

Domnii Primpretori de plase, Domnii Notari comunal, Domnii Primari comunali în calitate și de Președinți ai Comitetelor Agricole locale, Domnii Președinți ai Composesoratorilor Urbariale și Asociațiilor de pășune.

La Reședință.

Se aduce la cunoștința comunelor că Camera va distriaui și în primăvara anului crt. semânța de primăvară: porumb, ovăs, orz, borceag (bicău) semânțe de lucernă, trifol roșu, semânțe de sfecle, iarbă sudan, fasole sfecle de nutreț, „Sacharose” precum și semânțe de zarzavaturi etc. Prețul acestora va fi fixat cu proximal număr al buletinului. Întrucât agricultorii doresc să se înscrie pentru semânțe de primăvară sunt rugați a-se prezenta la Primărie unde Domnii Primari îi va trece pe un tablou care până la data de 25 Februarie a. c. va trebui să fie înaintat nouă, împreună cu banii adecă prețul, care-l vom fixa cu proximal număr al Buletinului nostru.

În anul crt. în special în luncă vom distribui o cantitate mai însemnată de ovăs din care motiv Camera a luat măsurile să se depoziteze în comuna Cermei 15.000 kgr. ovăs „Semânța”.

Distribuirea în această regiune se va face pe schimb adecă se va da Camerei 105 kgr. Unasutăcinci kgr. ovăs de al oamenilor pentru 100 kgr. ovăs curat de semânță.

Domnii Notari sunt rugați a lua măsurile ca conținutul acestei comunicări să fie adus la cunoștința agricultorilor, urmând ca după ce va sosi data de 25 Febr. să înainteze tabloul pe adresa Camerei.

Culturi comparative cu diferite soiuri de porumb.

de Ernest Kandler — Mănerău

Experiențele și convingerile mele de mai mulți ani în ramura agricolă — m-au decis să raporteze rezultatele acestor experiențe și celorlalți agricultori interesați.

În anul 1931 am primit dela onorata Cameră de Agricultură 6 (șase) soiuri de porumb pentru experiență, la care am mai adăugat încă 2 soiuri cultivate de mine mai înainte, iar rezultatul a fost după cum urmează.

Terenul destinat pentru cultivarea acestui porumb a fost pregătit și îngrășat cum am aflat eu mai bine, pe urma experiențelor de mai mulți ani în cultivarea porumbului.

În anul 1929 a fost cultivat cu trifoiu după al cărei tăiere, toamna pământul a fost îngrășat cu îngrășăminte naturale și arat. În anul 1930 cu porumb și cartofi, care după cules iarna a fost arat la adâncime de 20 cm., iar în anul 1931 a urmat porumbul pentru experiență. Pământul iarna trebuie arat necondiționat, iar primăvara cât se poate de timpuriu grăpat, ca umiditatea iernii să nu evaporeze sub influența vânturilor de primăvară. Înainte de însemănțare dacă e nevoie trebuie lucrat cu cultivator, iar dacă nu, grăpat cu grapă cât se poate de grea. După grăpare să tăvălucește bine și se fac rândurile paralele și crucișe cu marcatorul, așa că se obțin astfel patrate egale. În pământul astfel pregătit însemnăz porumbul cu sapa, anume 4 semințe în fiecare cuib, cu băgare de seamă, ca semințele să ajungă destul de afund în pământ. Când pământul e însemnăz îl grăp și după aceea îl tăvălucesc după care operație urmează răsărire rapidă și uniformă. Trei patru zile după răsărire îl grăp din nou și dacă porumbul a crescut deja la 8—10 cm., îl sap cu grapa mecanică trasă de cal atât în linie dreaptă cât și crucișe. Înainte de prima săpare cu mâna sap porumbul cu caii, care urmează să fie făcut încă de vre-o două ori și după prima și a doua săpare cu mâna, băgând însă de seamă ca calul să nu facă vre-o stricăciune în porumbul deja crescut. Prin aceste operații deși unele tulpine de po-

rumb se strică, folosul obținut prin săpare e cu mult mai mare. Prin săpăturile dese ajungem la aceea că buruienile cari trag umezeala din pământ în detrimentul porumbului sunt stărpite, deci va rămânea umezeala necesară porumbului în urma căreia pe tulpina porumbului va produce fructe mari, bine dezvoltate și sănătoase. Pe lângă aceasta mai aduce folosul, că aratul următor va fi cu mult mai ușor și dezvoltarea sămănăturilor următoare va fi mai ușoară.

În general oamenii susțin ca și când ar fi o lege că porumbul nu e permis să fie săpat decât de două ori pe an. — Această idee este însă greșită și recomand la toți, că dacă nici nu e prea buruenos porumbul, măcar cu sapa de cai să fie săpat de mai multe ori afară de cele două săpături cu mâna, că în urma ploilor pământul să fie mai permeabil și să rețină mai cu ușurință umezeala de care porumbul are strictă nevoie pentru dezvoltare. Mai notez aici că eu nu cultiv porumbul pe teren pregătit cu mușuroiu, ci neted.

În fiecare cuib prin prima săpare cu mâna din cele patru sau trei fire răsărite las numai două, și aceasta numai atunci dacă pământul cultivat cu porumb e de o calitate bună. — În pământurile mai slabe se seamănă numai 3 semințe și după răsărire se lasă numai un fir. Pentru semințe de semănat recomand numai semințe sănătoase și direct alese pentru acest scop.

În pământurile aflătoare între comuna Șebiș, Ineu și Pâncota recomand cultivarea porumbului dinte de cal „Mastodon” și pentru soiuri cu boabe rotunde pe soiul „Ferdinand”. Aceste pentru terenurile de pe lângă Criș. Pentru terenurile deluroase din aceste regiuni e mai bun „Ruma” și „Bancut timpuriu”.

Pentru terenurile aflătoare în Șebiș și Gurahonț recomand ca porumb dinte de cal pe „Ruma” și ca porumb rotund pe „Ferdinand”, iar pentru terenurile deluroase e „bun Bancut timpuriu.” și „Ardelean”.

Ca însemănțări întârziate și pentru complec-

tări se recomandă soiul „Bancut timpuriu” și „Ardelean”.

Din cele de mai jos se vede rezultatul cultivării soiurilor de porumb primite dela onorata Cameră de Agricultură.

Sper că declarațiile mele de mai

sus, relativ la cultivarea porumbului, vor fi folositoare și celorlalți agricultori din județ.

Ernest Kandler
agr. dipl. proprietar

TABLOU

despre rezultatele experiențelor făcute cu 8 soiuri de porumb, 1931.

Sociurile de porumb	Ziua de însemnăntare	Distanța între rânduri	Data săpăturilor		Data aruncării spicurilor	In mediu câți coceni au fost pe un tulpă	Timpul coacerii	Producția realizată pe un jugh. cat. Kgr.			Lungimea coccenului cm.	Numărul rândurilor de boabe pe coccen	Greutatea pr. hectolitre	Ploaia în cursul vegetației în mm. în lunile				
			cu plug	cu mână				la cules	pe deplin uscat					Mai	Iunie	Iulie	Aug.	Sept.
									cu coceni	sfârșit								
Mastodon	M a i	80	la 12 Iunie la 20 Iunie la 2 Iulie IV = la 5 Iunie V = la 2 Iulie VI = la 16 Iulie la 18 Mai la 25 Mai la 5 Iunie I = I II = II III = III	19 Iulie	2	28 Sept.	4404	3670	3010	24	14—20	78	1=8, 2=2, 3=1, 4=1, 5=1, 6=1, 7=1, 8=1, 9=1, 10=1, 11=1, 12=1, 13=1, 14=1, 15=1, 16=1, 17=1, 18=1, 19=1, 20=1, 21=1, 22=1, 23=1, 24=1, 25=1, 26=1, 27=1, 28=1, 29=1, 30=1, 31=1, Total 28					
Ruma		14 Iulie		2	16 Sept.	3988	3380	2907	22	16—22	77	1=17, 2=17, 3=17, 4=17, 5=17, 6=17, 7=17, 8=17, 9=17, 10=17, 11=17, 12=17, 13=17, 14=17, 15=17, 16=17, 17=17, 18=17, 19=17, 20=17, 21=17, 22=17, 23=17, 24=17, 25=17, 26=17, 27=17, 28=17, 29=17, 30=17, 31=17, Total 41.5						
Bancut dînte de cai		17 Iulie		2	20 Sept.	3977	3260	2636	22	16—22	77	1=10, 2=10, 3=10, 4=10, 5=10, 6=10, 7=10, 8=10, 9=10, 10=10, 11=10, 12=10, 13=10, 14=10, 15=10, 16=10, 17=10, 18=10, 19=10, 20=10, 21=10, 22=10, 23=10, 24=10, 25=10, 26=10, 27=10, 28=10, 29=10, 30=10, 31=10, Total 41.5						
Regele Ferdinand		75		13 Iulie	2	18 Sept.	4179	3542	2976	27	12—16	81	1=8, 2=8, 3=8, 4=8, 5=8, 6=8, 7=8, 8=8, 9=8, 10=8, 11=8, 12=8, 13=8, 14=8, 15=8, 16=8, 17=8, 18=8, 19=8, 20=8, 21=8, 22=8, 23=8, 24=8, 25=8, 26=8, 27=8, 28=8, 29=8, 30=8, 31=8, Total 50.3					
Lapușniac		75		12 Iulie	1	16 Sept.	3048	2621	2254	24	8	78	1=2, 2=2, 3=2, 4=2, 5=2, 6=2, 7=2, 8=2, 9=2, 10=2, 11=2, 12=2, 13=2, 14=2, 15=2, 16=2, 17=2, 18=2, 19=2, 20=2, 21=2, 22=2, 23=2, 24=2, 25=2, 26=2, 27=2, 28=2, 29=2, 30=2, 31=2, Total 71					
Ardelean „Varadi”		65		25 Iunie	1	25 Aug.	2513	2167	1892	16	16—22	82	1=1, 2=1, 3=1, 4=1, 5=1, 6=1, 7=1, 8=1, 9=1, 10=1, 11=1, 12=1, 13=1, 14=1, 15=1, 16=1, 17=1, 18=1, 19=1, 20=1, 21=1, 22=1, 23=1, 24=1, 25=1, 26=1, 27=1, 28=1, 29=1, 30=1, 31=1, Total 41.5					
Alba-Iulia		75		10 Iulie	1	15 Sept.	3468	2958	2396	20	12—14	79	1=1, 2=1, 3=1, 4=1, 5=1, 6=1, 7=1, 8=1, 9=1, 10=1, 11=1, 12=1, 13=1, 14=1, 15=1, 16=1, 17=1, 18=1, 19=1, 20=1, 21=1, 22=1, 23=1, 24=1, 25=1, 26=1, 27=1, 28=1, 29=1, 30=1, 31=1, Total 41.5					
Bancut timpuriu	65	5 Iulie	2	10 Sept.	3441	2920	2570	15	16—28	83	1=1, 2=1, 3=1, 4=1, 5=1, 6=1, 7=1, 8=1, 9=1, 10=1, 11=1, 12=1, 13=1, 14=1, 15=1, 16=1, 17=1, 18=1, 19=1, 20=1, 21=1, 22=1, 23=1, 24=1, 25=1, 26=1, 27=1, 28=1, 29=1, 30=1, 31=1, Total 41.5							

Ce plante de nutreț să cultivăm?

de Dr. O. Seymann
ing. agr. insp.

Mulți agricultori au bătaie de cap cum să-și poată nutri în mod satisfăcător animalele lor de tracțiune și de rentă.

În gospodăriile mai mici nu e ușor de a produce atâta nutreț păios, ca acesta să fie destul, dar este cam greu a împărți astfel producția de nutreț ca; „*nutrirea cu verde*” odată începută să fie neîntrerupt continuată până toamna târziu, fără să fim constrânși ca deja vara să începem fânul destinat iernării.

Îndeosebi e greu și problematic producerea nutrețului la șes, în regiuni bântuite de secetă.

Este greu — însă nu e imposibil! Sunt gospodăriile în cari lipsa de nutreț nu se repetă în fiecare an, aceasta ne arată că există mijloace de remediere, numai că, trebuie să le cunoaștem.

În majoritatea gospodăriilor cauza principală a lipsei este faptul că plugarii cultivă puține feluri de nutreț, iar la cele cunoscute se țin morțiș și le cultivă și atunci când sub împrejurările locale alte nutrețuri ar fi mai potrivite, deci mai rentabile. Astăzi este așa de mare numărul plantelor, ce pot fi cultivate cu succes pe teren arabil, că vom găsi ușor cele corespunzătoare pentru împrejurările noastre.

În cazul când pământul nostru este bine lucrat, destul de adânc și nivelul apei din subsol nu e prea sus, planta cea mai potrivită e lucerna și trifoiul roșu. Îndeosebi lucerna merită o atențiune mai mare, deoarece, când pământul e bine pregătit îngrășat și culturile sunt conștincios îngrijite, se menține 7—8 ani, ne dă 2—3—4 coase anuale, este cea mai nutritivă și totodată cea mai eficientă plantă de nutreț.

Sparceta sub clima uscată, mai ales pe terenuri vâroase cari n-au subsol prea compact sau prea umed, este o plantă de nutreț foarte corespunzătoare. În sudul județului Torontal lângă Alibunar unde cultura lucernei și a trifoiului nu a prea reușit și plugarii mai în fiecare an duceau lipsă de nutreț, de când s-a

răspândit sparceta, creșterea vitelor a luat un avânt îmbucurător. Dar și cultura sparcetei are desavantaje căci ea este bogată în materii nutritive dă un nutreț bun, însă e scumpă fiindcă cu toate că trăiește mai mulți ani, anual ne dă numai o singură coasă, apoi numai pășune. Acolo unde lucerna și trifoiul merge bine, sparceta nu se recomandă, cu atât mai vârtos însă se recomandă pentru locurile unde cultura acestora nu mai reușește.

În pământuri mai uscate, cari nu produc lucernă și trifoi *sulfina albă* poate fi uneori o plantă corespunzătoare. Și calitatea ei e bună, produce mult și îmbunătățește locul, căci are mare putere de a reține azotul prin rădăcinile ei adânci. Mulți au afirmat că animalele nu primesc fânul de sulfina însă acei cari au încercat-o și au cosit-o în stare îndată după înflorire, s-au convins că toate animalele o primesc.

Măzăricea de toamnă panonică este o plantă mai nouă, numai de câțiva ani introdusă în cultură, rezistă foarte bine la secetă, calitativ e bună dar cere un pământ mai compact.

Trifoiul incarnat poate fi cultivat aproape pretutindeni în afară de locuri prea ușoare, prea compacte, prea reci și umede, însă în privința climatei e cam pretențios. Se seamănă toamna, dar suferă mult în timpul iernei grele. Numai o singură dată poate fi cosit, după care numai înfrățește astfel nu dă nici pășune. Recolta lui este destul de abundentă și dacă se tate la timp, este de bună calitate însă se face repede bătos.

Măzăricea de nisip nu alege în pământ căci după cum ne arată numele, crește și pe nisip slab, dar și pe sol compact, dacă nu e prea umed sau prea sărac în var. Suportă foarte bine atât seceta cât și înghețurile.

Din plantele de nutreț enumerate până acum lucerna, trifoiul incarnat și sparceta trebuie separat semănate adecă fără plante protectoare, iar celelalte se samănă mai bine în

amestec, ca de pildă mazăricea, care cu ovăș sau orz de primăvară ne dă *borceagul*, un nutreț cantitativ și calitativ de mare valoare, însă este cam scump, căci livrează numai o singură coasă. Avantajul ei este că e una din cele mai bune plante premergătoare pentru grăul de toamnă.

În privința culturii plantelor de nutreț lucrul cel mai important este a se răspândi cultivarea plantelor cu flori asemănătoare aripilor fluturelui, căci aceste pot folosi azotul din aer pentru formarea țesuturilor lor și pe de o parte îmbogățesc pământul prin rădăcinile lor rămase în pământ pe de altă fiind foarte bogate în albuminoide servesc gospodăriei cel mai eficient nutreț de mare valoare.

Cu toate că aceste plante cari fac parte din categoria plantelor cu foi late ca lucerna, trifoiul etc. sunt cele mai importante, nu e bine să neglijăm nici celelalte plante de nutreț. Avem nevoie și de aceste din urmă pentru ca să obținem nutrețuri voluminoase și ca să putem începe nutrirea „cu verde” cât se poate de timpuriu și a continua fără întrerupere până toamna târziu.

Mulți plugari consideră ca o rușine sau o greșală când cosesc o parte din semănătura de *secară* și o folosesc ca nutreț verde. Aceasta nu e nici rușine, nici greșală, din contră, secara este la noi un nutreț foarte timpuriu și este chiar recomandat de toți practicianii luminați să se samene secara toamna ceva mai de vreme și ceva mai des (cca. 110 kgr. la jug. cad.) cum de obicei se samănă secara pentru boabe, iar în cazul când la *secară* adăugăm puțin trifoi încarnat sau mazăriche de toamnă vom obține nu numai nutreț mult, timpuriu dar și foarte valoros.

Cel mai spornic nutreț de vară este porumbul furajer, adică *ciolomadă*. Semănând între porumbul de nutreț, mazăre putem îmbunătăți valoarea lui nutritivă. Între ciolomada semănată târziu însă nu recomand a se semăna mazăre, căci mazăre pe timp de secetă ori nu răsare bine ori se usucă înainte de dezvoltare. De altfel în timp secetos când reușita porumbului nu este sigură putem semăna *sorg*, sau *tătarcă* care cosit la timp, este un nutreț destul de bun.

Ca nutreț pentru cal, mai ales sub clima uscată *mohorul* este foarte apreciat. Cultivarea lui însă trebuie făcută cu mare băgare de seamă căci sugerează puternic toată umiditatea din sol și după el cât se poate să sămănăm numai plante de primăvară mai ales prășitoare.

Din cele expuse până acum, vedem că avem destule plante de nutreț, iar dacă alegem din ele cele mai potrivite pentru fiecare gospodărie vom putea rezolva chestiunea nutrețului, numai 2 lucruri trebuie să mai avem în vedere.

Nu e destul să producem, ci trebuie să *producem eficient* dar aceasta numai atunci va reuși când din o suprafață mică putem acoperi trebuințele noastre de nutreț. Posibilitatea este dată căci din multe plante vom găsi și unele corespunzătoare pentru culturi duble. De exemplu: după *secară* cu trifoi încarnat semănat toamna va putea reuși, bine chiar și porumbul timpuriu. În miriștele ogorâte timpuriu când vara este umedă putem semăna melu (mălai mărunt) sau mohor, folosind astfel bine pământul nostru fără să avem teamă de a-l slei, căci după animale mai multe și bine ținute obținând gunoi mai mult vom putea îngrășa mai bine solul, pe de altă parte între plante de nutreț sunt și de acelea cari îmbunătățesc puterea solului.

Chestiunea a doua este *siguranța* în producerea trebuinței de nutreț. Nu putem face plugărie metodică, dacă într'un an avem nutreț foarte mult, iar în celalalt an rămân goale șoproanele de nutreț. Acest lucru îl putem evita, când cultivăm multe feluri de plante de nutreț. Odată va reuși una, altădată alta, ele se vor egaliza reciproc și astfel întotdeauna vom dispune de atâta nutreț de cât avem nevoie. În regiunile cu clima uscată se vor cultiva mai multe plante de nutreț ce se samănă toamna căci recolta acestora pot folosi mai bine în timpul lung al dezvoltării lor umiditatea solului va fi mai sigură. Într'un singur articol scurt nu se pot da instrucțiuni detaliate și așa fi dorit numai să atrag atențiunea plugarilor noștri asupra aprovizionării lor permanente cu nutreț produs în gospodăria proprie și să arăt posibilitățile cari se pot ușor realiza și în județul nostru.

Să nu fim înapoiți ci să încercăm. Avem deja atâtea plante bune pentru nutreț, că toată lumea își poate găsi planta ceeace îi corespunde pe care sămănându-o toamna sau primăvara singură sau în amestec vom avea nu-

treț destul, dacă nu ne ținem morțiș la cele obicinuite ci ne străduim după lucruri mai noi și mai bune, dacă cultivăm mai multe feluri de plante de nutreț recolta va fi mai sigură și lipsa de nutreț nu va mai fi boala permanentă a gospodăriilor mici.

Ghinda (Iirul) ca nutreț în creșterea porcilor.

O producțiune bună de ghindă este pentru crescătorul de porci o binecuvântare ce îl pune nu numai în posibilitate de a prevedea porcii cu un nutreț bun și eficient, dar în multe cazuri îi dă ocazia de a îngrășa chiar porcii fără nici un bob de grăunțe.

Ghinda este un aliment foarte nutritiv mai ales pentru porcii deplin desvoltați. — Contine însă o substanță amară (Querzit și Tannin) care cauzează mai ales la începutul alimentării cu ghindă, constipație (încuierea pântecelui).

În străinătate și în unele părți și la noi mai ales, pentru rasele engleze, se adună prin măturat ghindă după ce cade în luna Septembrie și Octombrie, se adăpostește în pod sau alt loc uscat, subțire împrăștiată și amestecată des ca să nu muzezească, înlocuindu-se cu ea alimentele. În multe locuri se extrage o parte din umezeala ghindei proaspătă culeasă, prin uscare artificială în cuptor de copt pâine etc.

La început se dă ca hrană 1—1½ kgr. pe zi pentru un porc. Succesive se poate alimenta până la 14 kgr. per. bucată.

Ghinda stricată muzează este periculoasă pentru porci, cauzând diaree, lipsă de poftă de mâncare și prin aceasta chiar moartea.

La noi se folosește ghinda în cele mai multe cazuri la fața locului în pădure unde se trimit porcii pe sfârșitul lui Septembrie sau începutul lui Octombrie.

Purcelii mai tineri de 8 luni nu sunt potriviți pentru îngrășat cu ghindă în pădure. Încât ar fi totuși ținuți la ghindă este, mai ales la început, necondiționat nevoie de un adăug de hrană din niște lături subțiri de țărățe. Foarte importantă este aprovizionarea porcilor la ghindă cu sare, care se agată în sdroburi pentru a putea fi zilnic la dispozițiunea porcilor.

La ținerea porcilor la ghindă fie pentru susținere sau îngrășare, se pretinde necondițio-

nat două lucruri. Apă suficientă și un porcar conștiincios, care are experiență și cunoaște bine tot jurul. Numai acel crescător știe să aprecieze purcarul corespunzător, pentru pădure care a avut ani de-a rândul turme de porci în pădure. Una este purcarul la șes și la moșie și alta purcarul credincios neobosit în pădure.

Avem să ne îngrijim mai departe de un adăpost uscat, construit din stâlpi cu împletituri de nule și acoperiș din ferigă și frunziș. Adăpostul să fie încât numai posibil așezat în mijlocul pădurei folosite dar necondiționat în apropierea apei așa ca porcii să aibă ocazia a-și stămpăra setea și noaptea.

Este bine a folosi în primul rând ghinda dela periferie (marginea) pădurei, pentru alimentație, fiind porcii mai ușori în greutate, astfel mai sprinteni și asigurându-ne jurul adăpostului pentru sfârșitul îngrășării când porcii devin greoi, și pentru cazuri neprevăzute cauzate de un timp nefavorabil.

Zăpada și înghețul nu sistează folosința ghindei, numai în cazuri când ar fi înghețat pământul în așa măsură că îi este porcului imposibil de a scurma.

Mai corespunzătoare este pădurea din șes sau de pe un platou cu înclinare spre Sud, unde porcii nu au să urce sușuri mari. De înconjurat este încât posibil partea spre Nord fiind rece și odată înghețată nu se poate folosi până primăvara.

Ca producțiune bună de ghindă se socotește per jugh. cad. 300—500 kgr. pentru stejar și 200—400 kgr. pentru fag. Pentru un porc adult ce are să se îngrășe în răstimp de 10-12 săptămâni, socotind pe zi 10-12 kgr. ghindă ce corespunde la o cantitate de 700—1000 kgr. ghindă per. buc. avem nevoie de cca. 2 jugh. pădure.

N. P.

Lucrările de iarnă la pomii fructiferi, cu ce trebuiesc

Pomi fructiferi:	Măr	Gutui	Păr	Prun	Ringlot	Cireși	Vișin
LUCRĂRI GENERALE:	Tăierea crengilor bolnave, uscate, rădirea coroanelor (în tîmplătoare), curățirea scoarțelor, a muschiurilor și a lichenului, lor din grădină și arderea a tuturor crengilor, ramurilor, rădășitului iernei. Toate rănile, fie mai mari sau mai mici tăiate până mai mari însă aceste le mai astupăm cu pietriș așezat în ten						
LUCRAREA PĂMÂNTULUI	Toate buruienile smulse, trebuiesc greblate cu îngrijire și arse.						
Ingrășarea pămîntului (gunoirea)	In fiecare 3 ani trebuie îngrășat cu gunoiu de grajd și var, artificial o putem începe deja după căderea frunzelor, la începutul						
Contra infecțiunei mai mari, a păduchilor lănoși, păduchilor țestoși și alte insecte precum contra boalelor criptogamice. Monilia, Fusicladium, Taphrina etc.	Cel mai excelent și cel mai sigur mijloc de apărare este carbolineul pentru pomii fructiferi. Un singur defect are că e prea scump. Să-l preparăm totdeauna așa cum prescriu instrucțiunile. Trebuie stropit consecutiv timp de 3 ani, însă după aceasta, numai în fiecare 5 ani. Cu orice material facem stropirea, acesta trebuie folosit sub formă de udat, sau spălat. Înainte de stropire însă, trebuie frecate bine cu cuțit de lemn sau cu cocean de porumb păduchele țestos. Iar pentru ca să nu ajungă la rădăcini multe leacuri (soluție) ridicăm pămîntul pe lângă pomi în formă de mușuroi. Stropirea de iarnă are cel mai mare succes atunci, dacă aceasta o executăm cu 3—4 săptămâni, înainte de încolțirea mugurilor pomilor, cam între 10 Februarie — 15 Martie. Pentru stărpirea omizilor este tot așa de bună emulsiunea de petrol săpunosă sau lăptoasă, care trebuie folosită în proporție de 10%, aceasta este ieftină și putem înlocui cu ea carbolineul de pomi.					cu compost	
						Nu este nevoie să stropim cu carbolineu pomi fructiferi, pentru că acestia nu sunt atacați de păduchele țestos și păduchele lănos.	
	Dacă pomii sunt atacați numai de păduchi, acestia îi putem prăpădi cu oarecare ulei de vegetale ca: uleiul de in, de semințe de dovleac, de rapiță, de floarea soarelui, de terebentină, dar se poate folosi untură de pește și seu, dacă e atât de moale încât iarna nu se întărește. Uleiul trebuie uns pe el cu pensulă sau cu o cârpă dacă e posibil, așa să le acoperim deodată, adică facem așa, ca să nu cadă jos nici una. Însă și tratamentul cu spirt denaturat e bun. La fel este bun tratamentul cu carbolineu de pomi sau emulsiunea de petrol.					Păduchele țestos nu le atacă	
La pomii infectați numai cu păduchi țestoși.	Cel mai bun mijloc de apărare este carbolineul de pomi sau emulzia de petrol.						
Numai contra boalelor criptogame	Cel mai bun mijloc este soluția de sulfat de calciu, însă prepararea și manipularea cu ea să face cu anevoe. Însă mai tot așa de bună este zeama bordoleză de 2% (amestec de apă, var nestins și piatră vînată). Se va aplica cu 3—4 săptămâni înaintea încolțirii mugurilor pomilor.						
Tratarea pomilor cu mușchii și licheni	Mușchiul și lichenul trebuie frecat depe pomi cu perie de rădăcină sau de sîrmă. Dacă îi stropim cu soluție de sulfat de fier, de 2%, atunci pier în câteva zile.						
Apărarea contra omizilor	Ne putem apăra mai cu succes dacă adunăm cuiburile de omizi și le ardem.						

stropiți și cum trebuiesc pregătite soluțiile de stropit.

Cais	Piersic	Migdale	Nuc	Castan	Alune	Agrișă	Coacăză roșie	Școală de pomi
------	---------	---------	-----	--------	-------	--------	---------------	----------------

nerirea pomilor, pregătirea altoilor, eliminarea vlăstarelor adventive (inculegerea cuiburilor de omizi, scoaterea pomilor bătrâni. Transportarea cinelor și sfărăturilor de scoarță adunate la acestea lucrări, înaintea sfâr-
la părțile sănătoase și apoi unse cu păcură ; La fel procedăm și cu crăpăturile
cuială de ciment. Mijloace de apărare contra iepurilor.

Orice curățire și tăiere se
poate face dela 15 August
până la 15 Septembrie

Trebuie tăiate nulelele
bătrâne și muschioase

— Săpare cu arșeu. —

adică și aceasta trebuie să fie repetată în fiecare 3 ani. Gunoirea cu gunoi
stărei de liniște a pomilor.

cu compost	
Numai po- mii altoiți pe port altol de pruni sunt atacați de păduchii țestoși, a- ceștia tre- bue să-i stropim cu carbolineu de pomi de 20%, sau cu emul- siune de petrol de 10%.	Nu e voie să se strobească cu carbolineu oricât de puțin sau tare este atacat de pă- duchele țestos. Însă se poate fo- losi emulsiunea de petrol de 10%. Este inutil și de prisos stro- pirea cu carbolineu de pomi. Este de prisos a stropi con- tra insectelor.

Orice tratament, lucru și stropit trebuie efectuat așa, cum se face
la pomi mai bătrâni.

Însă numai la starea de
odihnă a pomilor

Însă numai dacă e posibil

Trebuie
stropit nu-
mai cu pre-
parate chi-
mice con-
ținând sul-
fur.

Trebuie
stropit cu
zeamă bor-
deleză de
2%.

Alimentarea purceilor sugaci.

Laptele mamei este fără îndoială cea mai potrivită hrană a purcelului în primul stadiu al vieții.

S'au făcut și se fac multe încercări cu creșterea purceilor pe cale artificială, adică cu înlocuirea laptelui mamei, cu succese foarte schimbătoare și cu atât mai mare risc cu cât s'a luat purcelul mai iute dela țâța mamei. Conținutul laptelui de scroafă și laptelui de vacă cu care se înlocuește, este deosebit și organele purcelului nou născut sunt așa de simptoare că înlocuirea laptelui mamei cauzează purcelului diaree (ruptoare de pânțec) în foarte multe cazuri mortală.

Oamenii săraci primesc bucuros purcei de 1—2 zile pentru a-i crește cu lapte de vacă, și sunt cazuri când succede o asemenea creștere cu care se laudă norocitul crescător, uitând toată oboseala și lucrul, ce a avut cu purcelul rămas în viață. Nu se cugetă să și facă socoteala cât timp a pierdut, cât lapte a folosit și a vărsat și în ce proporție stau aceste toate cu prețul purcelului câștigat.

Când scroafa nu primește purceii, fată un număr de purcei mai mare ca numărul țâțelor, sau moare, crescătorul este constrâns a nimici purceii, dacă nu are la dispozițiune alte scroafe curând fătate cu care înlocuește mama sau în cazuri excepționale încearcă cu creștere artificială înlocuind laptele mamei cu laptele de vacă.

Lucru de căpetenie este la aceasta creștere artificială ca, laptele să-l primească purceii totdeauna cald, vasele folosite să fie de o curățenie extraordinară nu cumva să se acrească rămășițele de lapte ce cauzează necondiționat o diaree periculoasă. Purceii să fie feriți de răceală, totdeauna ținuti într'o temperatură caldă.

La început purceii sunt fricoși se apropie cu frică de vasele cu lapte, dar deodată gustat îl consumă cu mare plăcere. La început

este suficient o cantitate de 0.1—0.2 L. lapte cu timpul sporim laptele și la vârsta de 3 săptămâni amestecăm în lapte puțină făină de orz.

La scroafele slăbite, începem după 7 zile a înlocui laptele mamei cu încetul cu laptele de vacă ca adaus pentru dezvoltarea purceilor și cruțarea mamei.

Sunt cazuri când scroafa fătată nu are lapte, în acest caz o nutrim cu lapte cald, zăr, sfeclă, lături de ovăs sau țărăță bine sărate.

Sărutul nutrețului desvoltă apetitul și cauzează sete ce constrânge scroafele a consuma cantități mai mari de lichid, care împreună cu frecarea țâțelor cu oțet aduce după sine apariția laptelui.

Ce privește purcelul sugaci acesta rămâne totdeauna la țâța aleasă pe care nu o părăsește până la înțarcare. Aceasta este cauza că purceii cari sug țâțele mijlocii sunt mai frumoși fiind aceste mai bogate în lapte față de cele așezate la margini.

La vârsta de 3—4 săptămâni începem alimentarea purceilor sugaci cu lapte, grăunțe de ovăs orz sau grâu mai puțin cu porumb care este un aliment de îngrășare.

Cu cât se obișnuiesc purceii mai iute la consumarea acestor alimente cu atât suferă mai puțin prin înțarcare care se face la 6—8 săptămâni.

Purceii să aibă totdeauna apă proaspătă și curată pentru beut și ocaziune pentru mișcare.

Să fie bine ținuti dar nu îngrășați și de sănătatea lor ne îngrijim prin curățenie, printr'un adăpost cald cu aer bun.

Purceii crescuți în grajduri nesănătoase cu așternut murdar aer rău și fără ocaziune de a face mișcări, sunt nesănătoși, suferă de morburii de piele, rahitis (înmuierea oaselor) ce oprește pe lângă cea mai bună hrană: dezvoltarea și, face animalele — mai târziu — sensibile și expuse morburilor.

N. P.

Ingrijirea unghilor la vitele cornute.

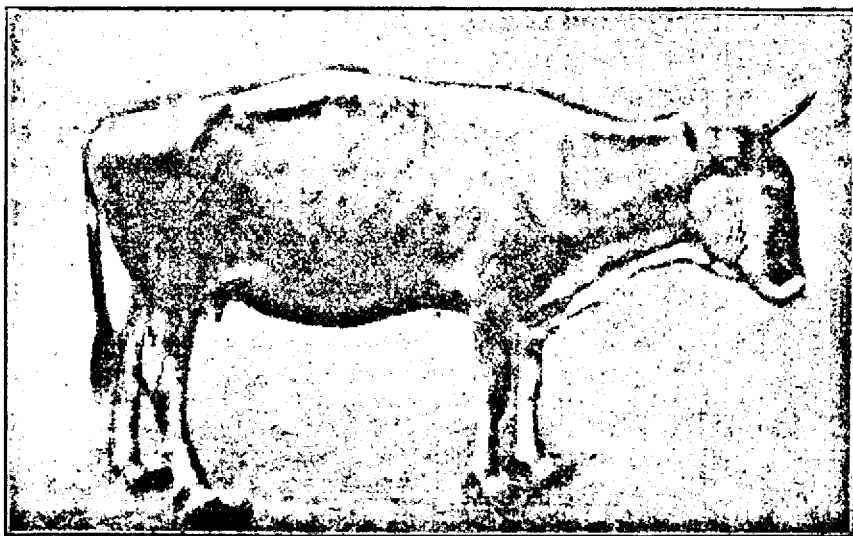
Ne mândrim a fi unul din județele din țară în care creșterea vitelor este mai dezvoltată și că știm să îngrijim și să hrănim animalele. Vom ști noi multe de toate ce stau în legătură cu creșterea animalelor dar una nu știm, a-ne îngriji de copitele animalelor noas-

tre. Aceasta am constatat-o atât la cercetarea grajdurilor comunale unde se află material de reproducție, cât și la animalele multor agricultori, ținute în grajduri spațioase, luminoase și de o curățenie exemplară.

Fiind chiar anotimpul când îngrijirea co-

pitelor pretinde cea mai mare atențiune, cred a fi agricultorilor noștri de folos cu unele deslușiri asupra acestei chestiuni.

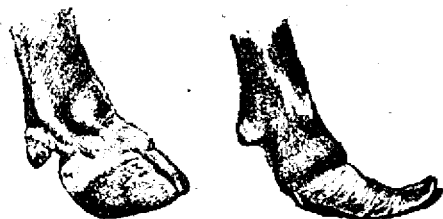
Copitele și unghiile animalelor cresc zi de zi, iar prin folosința normală a animalelor la lucru, pe pășune etc. se rod astfel că își mențin mărimea normală.

Vaca cu copitele foarte neglijate.

Când însă animalele folosesc peste măsură unghiile, mai ales pe drumuri împietrite copitele, se rod prea tare, și încât nu ne îngrijim de apărarea lor prin potcovit atât la cai cât și la vitele de lucru, animalele devin infolosibile prin durerile mari provocate de talpa subțiată sau rănită.

Lucru contrar se întâmplă când animalele nu fac mișcări. Copitele cresc, se lungesc și primesc ca de ex. — la vite cornute forma anormală de foarfeci etc.

Copita regulată Copita de grajd neglijată

Copita încovoiată Copita inforfecată

În timpul iernei toate animalele sunt ținute în grajd și nu fac mișcări astfel unghiile cresc și devin anormale. Primăvara vitele se scot la pășune pe teren bulgăros, și începe

Copita neglijată și corectarea ei

șchiopatul animalelor cu unghii anormale fie prin îngreunarea melcului piciorului fie prin ruperea unghiilor. Animalele de lucru, în loc să depună munca cerută, vacile să sporească producțiunea de lapte, prin pășunea bună de primăvară și, tineretul în loc să se desvolte, toate

stau gârbovite, rămân de cireadă și la sfârșit stau în urma durerilor enorme toată ziua culcate și slăbesc zi de zi.

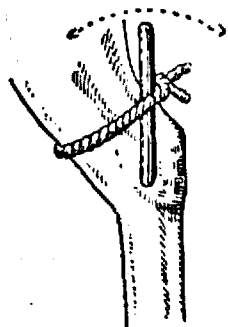
Taurii cu unghii anormale sunt de multe ori tot anul infolosibili pentru prăsilă.

Ne plângem de timpuri grele, de neajunsuri, dar pierderea ce ne va cauza neglijarea unghiilor nu o luăm în socoteală, ca multe alte lucruri pe cari printr-o mică oboseală și fără cheltuieli mari, — la îngrijirea unghiilor și copitelor prin clește bine folosite le-am putea înconjura.

Recomand deci fiecărui agricultor să-și scoată cât de des vita sau calul din grajd, curățându-i unghiile de murdăria dintre și depe unghii și supunându-le unui examen referitor la starea unghiilor și a copitelor. În caz că se convinge că acestea sunt prea lungi să folosească cleștele fără întârziere și dacă voim să facem treaba perfectă mai folosim după munca cu cleștele și răzătoarea.

Omul cam neglijent se scuză că vita nu voiește să se supună operațiunii și pentru aceasta vitele lui au unghii anormale. Ca pe

viitor să nu se poată scuza agricultorul prin astfel de povești, vă descriu procedura folosită de agricultorii în Austria pentru vitele ce nu stau liniștite la curățirea unghiilor. Se pune

Cum se amortește
piciorul

(vezi desenul) — animalului de asupra încheieturii o funie peste picior în care se aplică o bucată de lemn rotund cu care se strânge prin mișcări la dreapta și stânga piciorul. În scurt

timp acesta amortește și putem liniștiți începe lucrul. După sfârșirea operațiunii, înlăturăm funia și frecăm bine piciorul pentru a reveni în el circulația sângelui și a nu se umfla. Ne vom folosi la executarea lucrurilor nu de injurături sprijinite de furcă și par, ci de vorbe blânde încurajatoare. Asemenea vom face prescurtările și reformarea unghiilor de tot neglijate încetul cu încetul sau vom încredința executarea lucrului unui potcovar priceput.

Luând în considerare că îngrijirea copitelor și a unghiilor lasă mult de dorit chiar și la animalele de reproducție, cari sunt avere publică atrag atențiunea Dilor primari, Președinți a Composesoratelor și a Asociațiunilor de pășune etc. la datorința ce o au pentru a controla și a ordona curățirea și îngrijirea copitelor și unghiilor la animalele de reproducție.

N. P.

Creșterea mânjilor.

Creșterea mânjilor este tot așa de importantă, ca și alegerea corespunzătoare a materialului de prăsilă și îngrijirea lui. Înzădar alegem cele mai bune iepe pentru prăsilă, înzădar câștigăm cei mai buni armăsari, înzădar îngrijim ca bătaia să reușească pe deplin și la timpul cel mai potrivit, înzădar îngrijim de iepe ca să treacă cu bine peste tot timpul sarcinei și ca fătarea să se întâmple în condițiunile cele mai bune; dacă nu îngrijim și mânjii din ziua fătării și până la deplina lor dezvoltare în mod conștient, (pentru că facem un lucru sterp, fără să ajungem la un rezultat bun).

Crescătorul trebuie să se ocupe cu mare dragoste de mânjii în creștere, mai ales când sunt foarte tineri. Pe lângă răbdare și oboseală mare, trebuie să fim totdeauna cu atenția încordată la ei, pentru că numai așa-i putem feri de pericolele ce-i amenință.

Intotdeauna trebuie să avem înaintea noastră scopul, în vederea căruia creștem animalul care la noi în majoritatea cazurilor este să obținem un cal bun pentru munca câmpului. Astfel străduința noastră să fie îndreptată într'acolo,

ca animalul nostru să devină cât mai puternic și nu cu pretențiuni mari. La aceasta ajungem, dacă obicinuim treptat mânjii noștri cu toate vremurile grele și-i ținem într'un grajd uscat, luminat și bine aerisit, făcând tot posibilul, ca în creșterea lor să nu ne abatem dela natură.

Creșterea mânjilor începe de fapt imediat după fătare, însă dacă judecăm mai adânc, tot aici se ține și creșterea mânzului în pântecul iepei începând dela timpul zămislirei. Astfel creșterea lor o putem împărți în următoarele faze: 1. dela zămislire până la fătare, 2. dela fătare până la despărțirea mânjilor, 3. dela despărțire până la vârsta de 1 an și 4, vârsta dela 1—4 ani.

Putem spune, că la dezvoltarea mânzului în pântecul iepei se cer aceleași îngrijiri ca și mai târziu la dezvoltarea lui ulterioară după fătare. Așadar în primul rând trebuie să ne îngrijim de o hrănire mai bună a iepelor, în sarcină, de mișcarea lor corespunzătoare și de menținerea lor în deplină sănătate.

E obiceiul, ca să se dea o îngrijire mai bună iepelor numai începând dintr'a 5-a lună

a sarcinei, când deja se pot simți mișcările mănzuului în pânțele ei. Aceasta procedură nu este bună, pentru că mănzuul nu se poate desvolta în bune condițiuni în pânțele mamei, dacă ea nu primește un surplus de hrană pentru aceasta. Așadară ielele să se considere de însărcinate, nu dela a 5-a lună când mișcările mănzuului se pot simți în pânțele lor, ci dela ultima bătaie și de atunci să fie supuse unei îngrijiri și hrăniri deosebite.

Este foarte importantă nutrirea iepelor în sarcină fie că le dăm nutreț uscat fie că le dăm nutreț verde ori le scoatem la pășune. În ce privește nutremântul păios pentru ielele în sarcină e cel mai bun fânul uscat, pentru aceasta fânul nostru cel mai bun să-l păstrăm pentru ele. Le putem nutri și cu lucernă, trifoi, bicău, mohor, însă atunci trebuie să procedăm cu o mai mare precauțiune. Lucerna s'o dăm cât se poate mai proaspătă cosită. Nici odată să nu dăm prea mult nutreț iepelor în sarcină deodată, mai bine mai puțin și de mai multe ori pe zi. Se înțelege cel mai bun nutremânt este pășunea.

Cu mare îngrijire să fim la adăparea iepelor în sarcină, care e bine să se facă cu apă stătută și nu prea rece.

Trebuie să ne îngrijim, ca ielele în sarcină să facă cât mai multă mișcare, însă nu prea obositoare, ca să asude, pentru că ielele cari nu fac destulă mișcare vor făta greu, iar mănzuul lor de multeori va fi slab, pipernicit. Grajdul unde stau ielele în sarcină să fie spațios, curat, bine aerisit și cu așternut uscat din belșug. Grajdul să fie mai bine uscat și rece decât cald și plin de nădușală.

Ielele în sarcină trebuiesc supravegiate încontinuu mai ales în apropierea timpului de fătare.

Dela fătare și până la despărțire, mânjiile se desvoaltă foarte mult și-n acest timp sunt supuși celor mai multe pericole și boale, din care cauză trebuie să-i îngrijim și să ne ocupăm foarte mult cu ei.

În primele zile după fătare se va putea mai bine vedea, ce se va desvolta din mănzuul nostru. Acum se pot vedea multe lucruri în conformația corpului la mânji, cari vor rămânea

și atunci când animalul va fi pe deplin desvoltat. Așa de exemplu raportul dintre lungimea și lățimea corpului va rămânea același și când animalul va fi pe deplin desvoltat, la fel este cu țaria tendoanelor, ridicătura grabănelui, încordarea și lungimea gâtului, precum și lungimea picioarelor.

În primele zile după fătare cel mai important lucru este, să ne îngrijim de curățenie, pentru că curățenia și așternutul curat este cel mai bun medicament pentru prevenirea tuturor bolilor.

După fătare, dacă mănzuul s'a uscat, e bine să-l așezăm într'un colț îngrădit cu scânduri așa numit boxă aparte cu un așternut bogat de paie uscate, pentru că acum mănzuul doarme foarte mult și aici o poate face neslingherit.

Este foarte important faptul, ca intestinalele (mațele) mănzuului să se curețe la timp și aceasta se face mai bine cu ajutorul primului lapte subțel dela mamă, care are o acțiune purgativă. Deci nici odată nu e bine să mulgem primul lapte dela iapă ci numai să golim canalurile sfârcurilor prin mulgerea a 1-2 linguri de lapte. Procedând astfel mațele mănzuului în 24 ore se curăță. Nu e bine ca mațele mănzuului să se curețe prea de vreme pentru că atunci aceasta e urmată de diaree și eventual de alte boale mai grave, iar dacă mațele se vor curăța prea târziu mănzuul va suferi de colici.

Pentru prima desvoltare a mânjiilor acțiunea cea mai bună o are laptele mamei lor. Sunt unele iele, cari au o cantitate de lapte mai mare, ceea ce se și obsearvă pe mânji în primele zile. Sunt însă și iele, cari au o cantitate mai mică de lapte și pe cari va trebui să le nutrim mai bine pentru a putea produce laptele necesar ca mănzuul ei să nu sufere. Acestor iele despre care știm, că nu sunt bune de lapte, încă înainte de fătare cu 2—3 luni să le adăugăm în rația zilnică un surplus de fărâșă sau urluială și aceasta s'o continuăm și-n timpul alăptării. O acțiune favorabilă asupra producțiunii laptelui o are și lucerna verde și-n general nutrețurile verzi, de cari însă la început nu ne putem folosi, deoarece majoritatea fătărilor se întâmplă iarna sau timpuriu în primăvară.

Mânjii trebuie să-i lăsăm să sugă după voia lor, dar sunt însă și cazuri când va trebui să-i oprim dela aceasta, punându-le o coșară de pânză la gură. Aceasta o facem mai ales atunci când mânjii suferă de diaree.

Sunt și mânji mai slabi, cari nu pot suge tot laptele mamei lor. In acest caz aceeași iapă trebuie mulsă de 2—3 ori pe zi.

Ing. agr. I. Retezan

Procurarea animalelor de reproducție.

Către

Domnii Notari comunali, Domnii Primari comunali în calitate și de Președinți ai Comitetelor Agricole locale, Domnii Președinți ai Composesoratelor Urbariale și Asociațiilor de pășune.

La reședință.

Primăriile comunale precum și Asociațiile de pășune sunt rugate a lua la cunoștință următoarele în legătură cu procurarea reproducătorilor masculi pentru anul crt.

Camera de Agricultură va aranja și în anul crt. așa zisele târguri de plase, unde se vor prezenta toți crescătorii cu animalele lor de vânzare, precum și autoritățile cari au dorința să cumpere armăsari, tauri sau vieri. Astfel se va aranja un târg în Aradul-Nou, Pecica, Chișineu, Cermei, Buteni, Pâncota și Bârsa. Despre ziua fixă încă nu putem vorbi fiindcă nu e stabilită. Aceasta o vom comunica prin proximal număr al Buletinului.

Credite fără dobândă nu se vor mai acorda nimănui, nici măcar celui ce nu are datorii față de Cameră, necum debitorilor vechi cari nici până azi nu-și plătesc datoriile. Se va da în schimb fiecărei comune un ajutor bănesc, ca contribuție la prețul de cumpărare atât comunelor cari nu au, ca și celor ce mai au datorii la Cameră, cu aceea diferență că ajutorul acordat comunelor cari nu au restanță din împrumutul vechi, vor primi banii în mână, iar

pt. comunele datorase, ajutorul sau suma votată se va vărsa în favorul datoriei vechi ce au la noi.

Ajutoarele se vor vota de către Consiliul de Administrație în baza cererii ce va fi înaintată la adresa Camerei cel mai târziu până la 15 Februarie a. c. Către cerere fiecare comună va fi îndatorată a atașa și un proces verbal de hotărârea ce Consiliul comunal a adus în ședința în care s'a desbătut cererea ajutorului.

Atragem atențiunea comunelor că, ajutoarele se votează numai pentru cumpărările verificate de Comisia Camerei și numai pentru animalele de reproducție supraesaminate de către Comisia noastră cu ocaziunea târgurilor și provăzute cu marca Camerei.

Prin urmare Primăriile comunale și Composesoratele Urbariale sunt rugate a-se îngriji și de cele necesare ca cererea împreună cu anexul de sus să fie înaintată Camerei, până la 15 Februarie a. c.

Despre formalitățile ce vor fi necesare la ridicarea ajutoarelor vom scrie în proximal buletin.

Având în vedere criza extraordinară, sfătuim comunele ca să caute să schimbe reproducătorii (taurii) cu primăriile vecine, căci dacă animalul a trecut peste vremea admisă de lege în același loc, nu înseamnă că nu-i bun încă vre-o 2 ani pentru altă comună, punând cazul că are autorizația de reproducție.

REGULAMENT

al legii pentru reglementarea plantațiilor de vii

Prin decretul regal Nr. 3.422 din 5 Decembrie 1932, s'a aprobat regulamentul pentru punerea în aplicare a legii pentru reglementarea plantațiilor de vii, publicată în *Monitorul Oficial* Nr. 243 din 17 Octombrie 1932, în cuprinsul următor:

Art. 1. Cu incepere dela 17 Octombrie 1932 — data publicării în *Monitorul Oficial* a legii pentru reglementarea plantațiilor de vii — orice nouă plantațiune, refacere sau reconstituire de vie, nu se poate face decât în baza unei autorizațiuni dată de Camera de Agricultură în raza căreia se află proprietatea.

Art. 2. Pentru obținerea autorizațiunii, cel interesat adresează cerere timbrată Camerei de agricultură respectivă, în care arată:

a) Numele, pronumele, ocupațiunea, domiciliul;

b) Suprafața ce dorește să planteze, să refacă sau să reconstituie;

c) Localitatea unde se află situată proprietatea, precizându-se vecinătățile acesteia. Acolo unde există carte funduară, se va prezenta un extras din aceasta, autentificat de Oficiul c. f.;

d) Varietățile de vițe ce posedă în plantația existentă sau pe care dorește să le planteze. În acest din urmă caz, acestea vor trebui să fie numai dintre cele autorizate de Ministerul Agriculturii și Domeniilor;

e) Procentul lipsurilor în plantațiunile coarmeză a fi completate.

Art. 3. Cererea este supusă unei comisiuni formată din 2—3 membrii cunoscători ai problemelor viticole ai Camerei de agricultură, complectată cu un reprezentant al Sindicatului Viticol. Ea este obligată a da un aviz neîntârziat, ținând seamă în primul rând de terenurile cari au mai fost plantate cândva cu vii, precum și de cele situate pe dealuri și coline.

Art. 4. În cazul că nu există Sindicat Viticol, și până la înființarea lui, Camera de agricultură va completa Comisia de 2—3 membri, prevăzută la art. 3, cu un viticultor, delegat de cultivatorii de vie din județ, sau în lipsa acestei delegații, cu un membru desemnat de Camera de agricultură, dintre viticultorii reputeți din județ.

Hotărârile comisiunii astfel completate, se dau cu majoritate de voturi.

Art. 5. Pe baza avizului motivat al comi-

siunii specificată la art. 3, Camera de agricultură dă o hotărâre, pe care o comunică petiționarului.

Art. 6. Hotărârea Camerei de agricultură poate fi apelată pe baza unui memoriu detaliat la uniunea Camerelor de agricultură, care va soluționa apelul de urgență.

Apelul se va face și soluționa în aceeași perioadă a campaniei anului pentru care s'a cerut efectuarea plantării.

Art. 7. Prin terenuri cari au mai fost cultivate cândva cu vii, se înțeleg acelea cari provin din vechile vii distruse de filoxeră, fie că au fost sau nu reconstituite.

Art. 8. Prin dealuri și coline, în înțelesul legii pentru reglementarea plantațiilor de vii, se înțeleg numai pozițiile de coastă, expuse spre miazăzi, răsărit sau apus, aflate în regiuni viticole recunoscute ca atare sau în cele localități în care sunt făcute deja plantațiuni de vii, și numai în continuarea acestora.

Art. 9. Refacerea, reconstituirea sau plantațiunile noi de vii se fac numai cu varietățile aprobate de Camera de agricultură, pe baza avizului comisiunii prevăzută la art. 3 de mai sus, care va ținea seama de interesele generale ale regiunii respective.

Varietățile recomandate vor fi numai acelea cuprinse în lista celor admise la înmulțire de Ministerul Agriculturii și Domeniilor.

Art. 10. Ministerul Agriculturii și Domeniilor, Direcțiunea Viticulturii, va publica în *Monitorul Oficial* și în „Buletinul Ministerului” lista soiurilor admise la înmulțire, singurele cari se pot planta conform specificărilor din Regulament. Orice modificări aduse ulterior acestei liste, vor fi asemeni publicate ca mai sus.

Art. 11. Prin cuvântul „refacere”, în sensul legii, se înțelege complectarea lipsurilor în plantațiunile existente sau înlocuirea fie parțială, fie totală a unor plantațiuni de vițe indigene altoite sau hibrizi producători direcți.

Art. 12. Prin cuvântul „reconstituire” se înțelege replantarea terenurilor provenind dela fostele vii filoxerate, nerefăcute încă.

Art. 13. Prin plantațiuni noi se înțeleg acelea care se execută pe terenurile de coastă care nici odată nu au mai fost plantate cu vii și se află situate în localități devenite viticole, în prelungirea altor vii, conform art. 8 din prezentul regulament.

Art. 14. Orice plantațiune refacere sau reconstituire făcută după data de 17 Octombrie 1932, fără aprobarea prevăzută la art. 1 din legea pentru reglementarea plantațiilor de vii și a art. 1 din prezentul regulament, precum și plantarea altor varietăți decât cele fixate de Ministerul Agriculturii, vor fi desființate la cererea Camerei agricole respective prin organele administrative.

Art. 15. În termen de 3 luni dela publicarea în *Monitorul Oficial* a legii pentru reglementarea plantațiunilor de vii — adică până la 17 Ianuarie 1933 — fiecare proprietar sau cultivator de vie, știutor de carte, este obligat a face o declarație scrisă la primăria comunei de care depinde via, în care să arate:

- a) Numele, pronumele, domiciliul său;
- b) Locul unde este situată via și vecinătățile ei;
- c) Suprafața de vie plantată;
- d) Felul vițelor plantate (altoite, indigene sau hibrizi producători direcți);
- e) Vârsta viei;
- f) Procentul lipsurilor;
- g) Semnătura proprietarului sau cultivatorului declarant.

Proprietarul sau cultivatorul, neștiutor de carte, este obligat a face declarație verbală la primăria respectivă, care va fi completată și înregistrată de către notarul comunei în mod obligator și gratuit și care va cuprinde aceleași date.

Pentru datele prevăzute la aliniatele c și f se admite o toleranță de 10 la sută în plus sau în minus.

Art. 16. În fiecare comună notarul centralizează declarațiunile și le consemnează într'un tablou în triplu exemplar.

În termen de 30 zile dela expirarea termenului de depunerea declarațiilor, primăria înaintează Ministerului Agriculturii și Domeniilor toate declarațiile, împreună cu un exemplar de tablou.

Al doilea exemplar se înaintează Camerei de agricultură respectivă, iar al treilea rămâne în păstrarea primăriei.

Art. 17. Vinurile, musturile și orice fel de băuturi alcoolice indigene, nu pot purta o denumire de origină corespunzătoare regiunii sau localității decât numai dacă provin din regiunea, plaiul, dealul sau localitatea respectivă.

Art. 18. Ministerul Agriculturii și Domeniilor va delimita regiunile viticole ale țării, precum și determina plaiurile, dealurile sau localitățile ale căror produse viticole au dreptul la o denumire de origină (geografică).

În acest scop, fie din proprie inițiativă, fie la cererea majorității cultivatorilor de vii din regiunea, plaiul, dealul sau localitatea respectivă, Ministerul Agriculturii și Domeniilor va întocmi câte o comisiune care va proceda la delimitare.

Comisiunea delimitează regiunea, plaiul, dealul, localitatea, în conformitate cu dispozițiunile ce se vor fixa de Ministerul Agriculturii prin deciziune, avându-se în vedere sortimentul varietăților cultivate, în proporții bine definite, precum și natura solului influența climatului, cerințele comerțului.

Art. 19. Comisiunea de delimitare se va compune din următorii membri:

- a) Un delegat specializat al Ministerului Agriculturii, care va fi și președintele comisiei;
- b) Un delegat al Camerei de agricultură;
- c) Un podgorean din regiunea ce se delimitează delegat dintre localnicii proprietari de vii, desemnat de Sindicatul viticol respectiv, iar în lipsă de Camera agricolă și numai dintre proprietarii comunei de care depinde regiunea ce se delimitează.

Comisiunea lucrează valabil cu majoritatea membrilor.

Art. 20. Hotărîrea comisiei se comunică Ministerului Agriculturii și Domeniilor spre a decide.

În același timp această hotărîre se publică la prefectura județului respectiv, la Camera de agricultură, la Camera de comerț, precum și la primăria sau primăriile comunelor de care depinde regiunea delimitată, acestea aducând la cunoștința populației prin orice mijloace care se uzitează în localitate (batere de tobă, convocare, etc.).

Prin îngrijirea președintelui comisiei, dovada de facerea publicării se înaintează Ministerului Agriculturii și Domeniilor, odată cu hotărîrea comisiei.

Art. 21. În termen de 30 zile libere dela data publicării acestei hotărîri poate face opoziție:

- a) Camera de agricultură;
- b) Sindicatul viticol respectiv;
- c) Proprietarul de vițe interesat.

În acest scop Camera, Sindicatul sau interesatul face o întâmpinare motivată, care împreună cu actele ce crede necesare susținerii opoziției sale o trimite Ministerului Agriculturii și Domeniilor, direcția viticulturii.

Acesta, după ce ia și avizul Institutului de Cercetări agronomice, care își dă avizul luând cunoștință de lucrările din dosar, decide, ținând seamă de hotărîrea comisiei, opoziției și aviz.

Art. 22. Prin deciziunea sa, Ministerul Agriculturii fixează odată cu limitele regiunii, plaiului, dealului, localității ce are drept la denumirea de origină și ce anume varietăți pot fi cultivate pentru a beneficia de denumirea de origină (geografică) ca și elementele componente ce trebuie să întrunească produsul acestor varietăți.

Art. 23. Hotărîrea Ministerului este definitivă.

Ea se publică în *Monitorul Oficial* și se afișează la Camera de agricultură a județului respectiv ca și la primăria comunei regiunii delimitate.

Pe baza deciziei date, proprietarii, ale căror produse îndeplinesc condițiile denumirii de origină, pot cere înregistrarea denumirii de origină la tribunalul respectiv.

Art. 25. Importul vinurilor, musturilor și a băuturilor alcoolice străine nemonopolizate de orice fel, nu se poate face decât cu autorizarea Ministerului Agriculturii și Domeniilor și numai pentru produsele cari au stabilită în țara exportatoare denumirea de origină.

Art. 26. Cei ce vor să importe băuturile prevăzute la articolul precedent, pentru a obține autorizațiunea, vor face cerere Ministerului Agriculturii și Domeniilor, prin care vor arăta natura băuturii, cantitatea ce intenționează să importe, proveniența, destinația și locul pe unde intră în țară sau vama unde se găsește.

Art. 27. Ministerul Agriculturii va libera autorizațiunea de import a băuturilor străine numai după ce petiționarul va fi făcut dovadă asupra originii cu certificatul de origină și buletinul de analiză, eliberat de unul din laboratoarele oficiale ale țării respective.

Băuturile importate trebuie să aibă elementele componente, în limitele admise pentru băuturile naționale românești, conformându-se legilor și regulamentelor în vigoare și să nu fi suferit practice și manipulări nepermise băuturilor indigene.

Art. 28. Ministerul Agriculturii și Domeniilor poate dispune facerea unei analize asupra băuturilor ce voește a importa, chiar înainte de a da autorizarea.

Prelevarea de probe și analiza se va face conform procedurii prevăzută în legea monopolului vânzării spiritului și băuturilor spirtoase și a taxelor de consumațiune din 22 Aprilie 1932, precum și a regulamentului ei.

Dacă băuturile ce se intenționează a fi importate corespund cerințelor legilor și regulamentelor în vigoare, Ministerul Agriculturii și

Domeniilor dă autorizațiunea sa, comunicând-o și stației vamale respective.

Art. 29. Întrebuințarea unei denumiri străine celei care a fost stabilită, este strict interzisă, sub sancțiunile prevăzute în legea pentru regulamentul plantațiilor de vii și regulamentul de față.

Art. 30. Se pedepsesc cu amendă de 10.000 până la 100.000 lei și confiscarea băuturii, cei ce vor importa fără autorizațiunea specificată la art. ..., precum și cei ce vor pune în consumație cu bună știință vinuri, musturi și orice fel de băuturi alcoolice sau ori ce fel de produs viticol sau pomicol, indigen sau străin cu o denumire care nu provine din regiunea, podgoria, plaiul și localitatea arătată, precum și din varietățile corespunzătoare.

Art. 31. Controlul și constatarea infracțiunilor la legea de față se fac de:

1. Organele instituite sau imputernicite de serviciul represiunii fraudelor în prepararea și comerțul vinului din Ministerului Agriculturii și Domeniilor.

2. Organele Direcțiunii generale a Monopolului sau delegate de ea. Inspectorii și sub-inspectorii generali, administratorii financiari și întreg personalul de control și constatare al Ministerului Finanțelor.

Administrațiile publice și organele C. F. R. sunt obligate să dea tot concursul lor organelor de mai sus, să le pună la dispoziție toate informațiunile necesare.

Organele administrative, polițienești sunt de asemenea obligate să însoțească la cerere pe agenții arătați mai sus în exercitarea atribuțiunilor lor.

Art. 32. Infracțiunile se vor stabili la orice oră din zi și noapte prin procese-verbale semnate de agenții constataatori și infractori. Dacă aceștia nu vor să semneze, procesul-verbal se va semna de cel puțin un martor, cu mențiunea acestui refuz.

În caz când prin procesele-verbale au loc și confiscări de vase cu băuturi, ele vor fi date spre păstrare unui custode, care va semna procesul-verbal, sau contravenientului. Aceștia răspund de băuturile luate în primire sub sancțiunile codului penal pentru cazurile de sustragere de sub sigiliu.

Art. 33. O copie după procesul-verbal de contravenție, certificată de agentul constataator, se va lăsa infractorului sau reprezentantului său, iar originalul se va trimite Ministerului Agriculturii și Domeniilor, care va aplica amenda după ce va lua și avizul Direcțiunii viticulturii.

Art. 33. Deciziunea de condamnare se va comunica infractorului prin organele administrative. El are drept de apel la tribunalul locului unde s'a săvârșit contravenția, în termen de 15 zile dela comunicare.

Art. 34. Apelul se va depune motivat sub sancțiunea nulității.

Art. 35. Tribunalul va judeca cu precădere asupra altor cauze, fără drept de opoziție, citându-se din oficiu apelantul și Ministerul Agriculturii.

Sentința tribunalului este supusă recursului

la Curtea de apel respectivă, în termen de 15 zile dela pronunțare. Recursul se va declara la grefa tribunalului care a pronunțat sentința.

Art. 36. Amenzile pronunțate și devenite executorii, se încasează conform legii de percepere și urmărire a veniturilor Statului.

Cei condamnați la amenzi pentru același fapt, răspund solidar de plata lor.

Art. 37. Procesele-verbale de constatarea contravențiunii prevăzute în lege, nu pot fi anulate pentru vicii de formă și fac dovada în justiție până la proba contrarie.

REGULAMENTUL LEGII

PENTRU

Oprirea plantării viilor cu hibrizi producători-direcți

Cu modificarea prevăzută în legea publicată în Monitorul Oficial Nr. 249
din 24 Octombrie 1932

Interzicerea plantării viilor cu hibrizi producători-direcți

Art. 1. — Importul, înmulțirea, plantarea, înlocuirea de lipșuri cu vițe de hibrizi producători direcți, precum și întrebuințarea acestora ca port-altoi, sunt interzise.

Fac excepție și sunt permise:

a) Plantările făcute de Ministerul Agriculturii și Domeniilor pentru studii în câmpurile de experiență;

b) Plantările de hibrizi producători-direcți, făcute lângă casă, în grădină sau pe proprietățile sătenilor din apropierea satelor, până la 1.250 mp. (un sfert de pogon sau de jugăr), de cap de familie.

Prin plantări pe lângă casă se înțeleg acele făcute pe locul din imediata apropiere a casei de locuit.

Prin proprietățile sătenilor din apropierea satelor se înțeleg terenurile la o distanță de maximum 1 km. de vatra satului și în deosebi acelea care au fost ocupate în cursul timpului cu vii;

c) Plantări de hibrizi producători-direcți în

terenurile cari nu sunt susceptibile de nici-o cultură agricolă sau pomicolă; aceasta însă numai după ce aptitudinea terenurilor de a fi cultivate cu hibrizi producători-direcți a fost determinată în județ de o comisiune compusă din 4 membri:

- a) Șeful serviciului agricol local;
- b) Delegatul Camerei de agricultură locale;
- c) Șeful serviciului silvic local;
- d) Un reprezentant al Sindicatului viticol local, desemnat de Ministerul Agriculturii, direcțiunea viticulturii.

Art. 2. — Sub denumirea de hibrid, producător direct se înțelege vița rezultată din încrucișarea pe cale naturală sau artificială a diferitelor specii americane, fie între ele, fie între acestea și specia nobilă europeană (*Vitis Vinifera*), în vederea producției de struguri.

Această denumire cuprinde și butașii din viță de hibrizi producători-direcți, cari de asemenea nu pot fi confecționați pentru înmulțire sau altoire, precum și marcotele obținute din tufe de hibrizi producători direcți, ce se găsesc în plantațiunile existente.

Art. 3. — Singur Ministerul Agriculturii

și Domeniilor, în vederea studiului, poate importa, înmulți sau planta hibrizi producători-directi, în câmpurile de experiență de pe lângă pepinierele sau școlile viticole ale statului.

Art. 4. — Contravenienții, adică aceia cari calcă dispozițiile art. 1, se pedepsesc cu amendă de 25—50 lei de fiecare bucată, și cu confiscarea vițelor sau cu distrugerea plantațiilor făcute.

Pepinieriștii și comercianții contravenienți se pedepsesc, în afară de sancțiunile prevăzute la alineatul precedent și cu ridicarea și interzicerea dreptului de a mai face pepinieră sau comerț de vițe.

Art. 5. — Din amenzile încasate, prevăzute la art. 4, se atribue agenților descoperitori 25 la sută și denunțătorilor 25 la sută.

Plata primelor se face după ce hotărîrea va rămâne definitivă și se va achita pe cale de ordonanțare din suma prevăzută în bugetul Ministerului Agriculturii și Domeniilor.

Sunt descoperitori agenții de control cari din proprie inițiativă descoperă contravenienți la lege și regulament. Sunt denunțători acei ce aduc la cunoștința autorităților fapte necunoscute acestora, prin care precizează existența și înlesnesc descoperirea contravenienților, iar aceștia din urmă, când sunt și agenți de control, primesc întreaga primă.

Serviciul de control

Art. 6. — Constatarea contravenienților la prezentul regulament și controlul se face de:

1. Organele instituite sau împuternicite de Ministerul Agriculturii și Domeniilor.

2. Delegații specialiști ai Camerei de agricultură cu autorizația Ministerului Agriculturii.

3. Delegații specialiști ai Uniunii generale a Sindicatelor Viticole, autorizați de Ministerul Agriculturii și Domeniilor.

Art. 7. — Organele de control au dreptul:

1. Să verifice autenticitatea varietăților de vițe și a portaltoilor întrebuințați, să inspecteze serele de forțat, localurile de păstrare, depozitele de vânzare, sălile de ambalaj și celelalte anexe, oriunde și la oricine ar avea vițe, fie spre vânzare, fie pentru trebuințele proprii.

2. Să sechestreze vițele, în caz de contravenție, oriunde ele s'ar afla.

Art. 8. — Vițele sechestrate se lasă în păstrarea proprietarului sau locuitorului său până la pronunțarea hotărîrii definitive a instanțelor de judecată.

Când sechestrarea se face în curs de transport, în târguri, etc., vițele se lasă în păstrarea primăriei, a sindicatului viticol sau Camerei de agricultură locale. Cei interesați sunt obligați să ia măsuri de bună conservare a materialului confiscat.

Când sechestrarea are loc în școlile de vițe, se va face mențiune în procesul verbal despre felul cum se prezintă vițele și anume: dacă sunt butași înrădăcinați sau portaltoi, lungimea lor, proveniența hibrizilor producători-directi, etc., adică orice mențiune care să poată identifica sau înfățișa real starea plantațiunii din momentul sechestrării.

Art. 9. — La cererea părții interesate, Camera de agricultură a județului unde s'a constatat contravenția, menținând sechestrul, poate incuviința scoaterea vițelor din școli și depozitarea lor spre mai bună conservare.

Art. 10. — Dacă proprietarul sau pepinieristul a fost autorizat să scoată vițele din școli, această operațiune se face în prezența reprezentantului Camerei de agricultură care va asista la scosul și împachetatul întregii cantități de vițe hibrizi producători-directi, pe care le va sigila și preda.

Executarea acestei operațiuni, se consemnează într'un proces verbal, care se dresază în dublu exemplar, din care unul se înmânează contravenientului, iar cel de al doilea se înaintează Camerei de agricultură, spre a-l anexa la dosarul cauzei.

În cazul când vițele au fost depozitate la o autoritate, procesul-verbal se dresază în trei exemplare, al treilea exemplar lăsându-se autorității unde s'a depozitat vița.

Plata cheltuelilor necesitate cu deplasarea și întreținerea reprezentantului Camerei privește pe contravenient.

Art. 11. — În cazul când sechestrarea vițelor se face în plantațiuni definitive, sau în locuri de păstrare, depozite de vânzare, săli de

ambalaj, crame, etc., se va menționa în procesul-verbal orice detaliu socotit de agentul de control util să identifice și să prezinte situația reală a plantației sau vițelor căzute în contravențiune, cum de exemplu: suprafața aproximativă a terenului plantat sau situația depozitului sălii, numărul vițelor de hibridi producători-directi, felul cum se prezintă vițele, dacă sunt butași înrădăcinați sau port-altoi, proveniența lor, etc.

Art. 12. — Proprietarii de școli de vițe pentru trebuințele proprii sau pepinieriști proprietari vițelor, sau arendași cărora li s'au lăsat în păstrare vițele sechestrate, sunt considerați depozitari și răspunzători, conform codului penal.

Art. 13. — Vițele sechestrate în sere, săli depozitate, se vor așeza în pachete de câte 25 sau 50 cifre, iar fiecare pachet în parte sau mai multe pachete vor fi sigilate și așezate într-o ladă sau într-o cameră.

Art. 14. — Constatarea contravențiunii se face prin încheierea de proces-verbal în trei exemplare, din care:

a) Unul se lasă contravenientului, lociitorului sau prepușilor săi, găsiți la locul contravențiunii;

b) Al doilea exemplar se înaintează, în termen de 3 zile libere, comisiunii de judecată de pe lângă Camera de agricultură a județului din care face parte localitatea unde s'a constatat contravenția;

c) Al treilea exemplar se lasă autorității unde s'a depozitat vița.

Art. 15. — Procesul verbal de contravențiune trebuie să cuprindă următoarele mențiuni:

1. Anul, luna, ziua și locul unde s'a făcut constatarea.

2. Numele, pronumele, profesiunea, calitatea și domiciliul celui care a instrumentat.

3. Numele, pronumele, profesiunea și calitatea contravenientului, reprezentantului sau persoanelor din serviciul său, găsite la locul infracțiunii.

4. Imprejurările în care s'a constatat contravențiunea.

5. Semnătura agentului care a instrumentat, a contravenientului sau reprezentantului său.

6. În caz de refuz sau lipsă a contravenientului, procesul-verbal se semnează de doi martori.

7. Mențiunea că vițele au fost sechestrate, condițiunile în care s'a efectuat și persoana sau autoritatea în păstrarea cărora s'au dat vițele sechestrate.

8. Semnătura, profesiunea și domiciliul martorilor, când aceștia există.

Comisia viticolă de judecată

Art. 16. — Contravențiunile la legea pentru oprirea plantării viilor cu hibridi producători-directi și a regulamentului său, se judecă de comisiunea viticolă care se înființează, câte una, pe lângă fiecare Cameră de agricultură.

Comisiunea viticolă, se compune din următorii trei membri:

1. Un magistrat (cu gradul de judecător) desemnat de președintele tribunalului locului unde își are sediul Camera de agricultură, ca președinte.

2. Un specialist, delegat al Camerei de agricultură.

3. Un viticultor, delegat al sindicatului viticol respectiv sau al celui mai apropiat, iar în lipsa acestora de Camera de agricultură.

Membrii comisiunii viticole de judecată sunt confirmați de Ministerul Agriculturii,

Camera de agricultură numește ca secretar al comisiunii pe unul din funcționari.

Sediul comisiunii este la sediul Camerei de agricultură respective.

Art. 17. — Comisiunea viticolă de judecată se întrunește ori de câte ori este nevoie, în urma convocării Camerei de agricultură.

Comisiunea lucrează și ține ședințe cu majoritatea membrilor prezenți.

Art. 18. — Președintele comisiunii viticole de judecată, fixează termenul de judecată și prin Camera de agricultură, comunică acest termen și trimite câte o copie după procesul verbal Ministerului Agriculturii, serviciul Viticulturii și Sindicatul viticol în regiunea căruia s'a constatat contravențiunea sau în lipsa acestuia Uniunii Generale a Sindicatelor Viticole.

Acest termen se comunică și contravenientului, pentru a lua cunoștință de ziua fixată pentru judecată.

Art. 19. — Contravenientul poate să facă comisiunii viticole de judecată o întâmpinare scrisă, pentru apărarea cauzei sale.

Această întâmpinare trebuie depusă la Camera de agricultură cu cel puțin 24 ore mai înainte de termenul de judecare.

El poate de asemenea cere facerea unei expertize.

Comisiunea viticolă de judecată poate să încuviințeze expertiza, numind din oficiu unul sau mai mulți experți, aleși de pe lista special întocmită de Ministerul Agriculturii.

Comisiunea viticolă de judecată fixează onorariul experților, care cade în sarcina contravenientului.

El se conformează în totul dispozițiilor din legea accelerării judecății.

Art. 20. — Ministerul Agriculturii, Camerele de agricultură, Sindicatele viticole interesate sau Uniunea Generală a sindicatelor viticole pot să se constituie parte civilă.

Art. 21. — Comisiunea viticolă de judecată dă hotărîre prin care aplică sancțiunile prevăzute de lege.

Prin aceeași hotărîre, comisiunea se pronunță și asupra despăgubirilor civile.

Art. 22. — Hotărîrea se comunică contravenientului, serviciului viticulturii din Ministerul Agriculturii și Domeniilor, Sindicatului Uniunii Generale a sindicatelor viticole sau Camerei de agricultură, dacă s'au constituit parte civilă.

Apelul și executarea.

Art. 23. — Contra hotărîrii comisiunii viticole de judecată, contravenientul și părțile civile au dreptul de apel în termen de 20 zile libere dela comunicare.

Apelul se depune la tribunalul locului unde a fost constatată contravențiunea.

În acest caz, contravenientul înștiințează Camera de agricultură de introducerea apelului, alăturând un certificat eliberat de grefa tribunalului respectiv, prin care se constată că apelul s'a făcut în termen, indicându-se și termenul de judecată.

Dacă contravenientul sau partea civilă a apelat deciziunea, Camera de agricultură înaintează dosarul tribunalului respectiv, care judecă

de urgență, cu precădere și fără drept de opoziție.

Sentința tribunalului este definitivă și executorie.

Art. 24. — Hotărîrile comisiunii viticole de judecată se comunică contravenientului prin intermediul organelor administrative.

Art. 25. — Executarea hotărîrilor sau sentințelor rămase definitive se face prin intermediul organelor administrative, iar executarea amenzilor prin administrațiile financiare, conform legii de urmărire a veniturilor statului.

În caz de nesolvabilitate, amenda se transformă în închisoare.

Art. 26. — Condamnarea contravenientului implică și distrugerea vițelor confiscate.

Vițele se distrug prin ardere sau tăiere, astfel încât să nu mai poată fi întrebuințate.

Distrugerea vițelor se face în prezența proprietarului, reprezentantului sau locțiitorului său, iar în lipsă, în prezența primarului sau a locțiitorului său.

Constatarea distrugerii se face prin proces-verbal, în care se arată:

1. Data efectuării distrugerii.
2. Numele, pronumele, domiciliul, calitatea agentului care a executat distrugerea, precum și numărul ordinului de executare.
3. Numele, pronumele, domiciliul celor prezenți la distrugere.
4. Localitatea și locul unde s'a efectuat.
6. Numărul vițelor distruse.
7. Semnătura celor prezenți.

Procesul-verbal se dresează în 3 exemplare, din care: unul se lasă proprietarului viței sau autorității care deținea materialul confiscat, al doilea se înaintează Camerei de agricultură, care îl va atașa la dosarul cauzei, iar al treilea se păstrează la autoritatea care a executat distrugerea.

Art. 27. — Operațiunea distrugerii vițelor sechestrare sau confiscate se face după ce hotărîrea a rămas definitivă.

Art. 28. — Organele administrative, polițienești și ale C. F. R. sunt obligate să dea concurs și asistență agenților însărcinați cu aplicarea legii. Cei ce vor refuza se pedepsesc pe cale administrativă, la cererea motivată a Ministerului Agriculturii și Domeniilor, pentru prima oară cu amendă de 1.000—5.000 lei, iar în caz de recidivă, pe lângă amenda îndoită și cu destituirea.

TABLOU

despre prețurile de pe piețele din orașul Arad și județ.

No. crt.	M a r f a	Unitatea	Arad	Aradul-Nou	Pecica	Chișineu	Ineu	Șiria	Bârzava	Gurahonț	Hălmagiu	Cermelu	Pâncota	Șebîș	Buteni	Nădlac	Curtici
			Lei	Lei	Lei	Lei	Lei	Lei	Lei	L	Lei	Lei	Lei	Lei	Lei	Lei	Lei
1	Grâu cu 80 kgr.	per. 100 kgr.	630	620	650	630	—	—	—	660	640	—	650	—	—	—	—
2	Grâu cu 78 kgr.	" 100 "	620	570	620	600	—	—	—	500	600	—	620	—	—	—	—
3	Grâu cu 76 kgr.	" 100 "	—	560	580	560	—	—	—	—	—	—	580	—	—	—	—
4	Orz — — — — —	" 100 "	280	240	250	250	—	—	—	—	220	—	300	—	—	—	—
5	Ovăs — — — — —	" 100 "	260	—	350	200	—	—	—	300	—	—	—	—	—	—	—
6	Porumb — — — — —	" 100 "	170	180	160	160	—	—	—	—	320	—	180	—	—	—	—
7	Fasole — — — — —	" 1 "	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—
8	Fân — — — — —	" 100 "	120	110	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Porci slabi — — — — —	" 1 "	—	—	—	—	—	—	—	11	—	—	18	—	—	—	—
10	Porci grași — — — — —	" 1 "	15 - 17	—	15	15	—	—	—	14	—	—	14	—	—	—	—
11	Purcei — — — — —	" 1 buc.	—	300	160	130	—	—	—	80	350	—	80	—	—	—	—
12	Vite — — — — —	" 1 kgr.	7-9	—	8	7	—	—	—	7	10	—	5	—	—	—	—
13	Viței — — — — —	" 1 "	14-15	13	12	11	—	—	—	8	—	—	10	—	—	—	—
14	Cai de lucru — — — — —	" 1 păreche	3-5000	—	—	6000	—	—	—	—	3500	—	4000	—	—	—	—
15	Boi de lucru — — — — —	" 1 "	5-8000	—	—	8000	—	—	—	—	6800	—	5000	—	—	—	—
16	Pasări, găini — — — — —	" 1 "	—	65	50	70	—	—	40	40	50	—	50	—	—	—	—
17	" pui — — — — —	" 1 "	—	40	40	40	—	—	28	35	—	—	25	—	—	—	—
18	" rațe — — — — —	" 1 "	—	60	70	60	—	—	—	40	65	—	45	—	—	—	—
19	" găște — — — — —	" 1 "	—	130	120	160	—	—	—	40	70	—	120	—	—	—	—
20	Ouă — — — — —	" 1 buc.	—	1.50	1.20	1	—	—	1	1	1	—	1.20	—	—	—	—
21	Lapte — — — — —	" 1 litru	—	4	2.50	4	—	—	3	3	5	—	4	—	—	—	—

5/1

10/1

2/1

3/1

1/9

2/1

7/1

7/1

Tiparul Tipografiei Diecezană Arad.